

Житио Зборио

БР. 7 - 8 ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГОДИНА 1940

СЪДЪРЖАНИЕ:

Georg Nordmann.	Реалното въ живота.
Д-ръ Ел. Раф. Коенъ.	Георги Радевъ
П. Маневъ.	На приятеля въ въчността Георги Радевъ
Боянъ Боевъ.	Георги Радевъ — личность и дѣло.
Бучка Бехаръ	Георги Радевъ.
Д-ръ М. Константиновъ.	Провинцията и Георги Радевъ.
N.	Мирътъ и свободата.
Боянъ Боевъ.	Национализмътъ въ нашата съвременность.
д-ръ И. Стр.	Нови насоки на биологията.
П. М.	Физико-метафизичното въ медицината.
Изъ нашия животъ: Боянъ Боевъ — Витошки разговоръ съ Учителя.	Астрология.
G. N.	По колелото на зодиака. Дева.
Недѣлчо	Житно Зърно.
Олга Славчева Д. А., С. и А. — Стихове.	
Отзиви, вести и книгописъ	
Du Maître:	Une demi-heure par jour.

SOMMAIRE

Georg Nordmann.	Le Réel dans la vie.
D-r El. R. Cohen.	Georges Radev.
P. Manev.	A l'ami dans l'Eternité: Georges Radev.
B. Boëv.	Georges Radev — personnalité et oeuvres.
B. Béhar.	Georges Radev.
D-р M. Konstantinov.	La province et Georges Radev.
N.	La paix et la liberté.
B. Boëv.	Le nationalisme en notre temps.
D-р J. Str.	Les nouvelles voies de la biologie.
P. M.	Eléments physiques et métaphysiques de la médecine.
De notree vie.	Astrologie
G. N.	B: Boëv. Entrétiens avec le Maître au Vitoche.
Nédeltcho:	La Roue du Zodiaque. la Vierge.
Olga Slavtcheva, D. A., S. et A. — Vers.	Grain de blé.
Echos, nouvelles et livres nouveaux.	
Du Maître:	Une demi-heure par jour.

ЖИТНО ЗЪРНО

ГОД. XIV.

БР. 7—8.

Реалното въ живота

Животътъ тръбва да се разглежда такъвъ, какъвто е. Всички тъх хора съ дошли на земята да се учатъ. Нъма по-хубаво нѣщо отъ учението. Най-първо човѣкъ тръбва да се освободи отъ кривитѣ разбиранія, които има. Изучава човѣкъ единъ предметъ или нѣкаква наука, но следъ време не е доволенъ, не му харесва предметътъ. Художникъ рисува една картина, но следъ време и той не е доволенъ отъ картина. Музикантътъ свири нѣкои музикални парчета, но после и той не е доволенъ отъ свиренето. Каквото и да започне човѣкъ, въ края на краищата ще се отегчи. Това виждаме днесъ, понеже знанието, което човѣкъ учи, не е въ състояние да го приложи и не вижда реалнитѣ му резултати. Знанието, което човѣкъ изучава, тръбва да му до принесе нѣщо. Ако то не стане частъ отъ неговия умъ, човѣкъ не може да се ползува отъ него. Доброто и силата тръбва да станатъ частъ отъ човѣка, за да може той да се ползува отъ тѣхъ. Човѣкъ може да се ползува само отъ онова, което влиза въ съгласие съ неговите сили, съ неговия организъмъ. На земята човѣкъ е дошълъ да се учи да стane силенъ, но преди това той тръбва да стане уменъ.

Човѣкъ може да постигне това, което мисли. Мисъльта тръбва да бѫде интензивна, за да бѫде постижима. Запримѣръ, човѣкъ иска да бѫде здравъ. За да бѫде здравъ, тръбва интензивно да вѣрва, че може да бѫде здравъ. Физическиятъ свѣтъ е мѣсто, дето се опитватъ нашите мисли, реални ли сѫ или не. Ако мисъльта на човѣка е реална и интензивна, той всичко може да направи. Само при реалната и интензивна мисъль Христовите думи, че каквото човѣкъ намисли, може да го направи, сѫ вѣрни. Съ такава мисъль човѣкъ и планини може да премѣстя. Когато се говори за премѣстване на планини, се разбира планини на мѫчнотии. Нѣма мѫчнотия, която човѣкъ да не може да премѣсти. Една мѫчнотия може да е голѣма колкото планина, но съ мисъльта и тя може да се премѣсти.

Една мисъль, която е проникната отъ любовь, е силна. Когато говоримъ за любовьта, разбираме, че е начало на живота. Тя е проявление на съзнателния животъ. Любовьта е основа навсѣкѫде въ живота. Ако любовьта сѫществува въ всички тъх мисли на човѣка, ако любовьта сѫществува въ всички тъх негови чувства и постѣжки, той всичко може да постигне. Ако човѣкъ не постига всичко, показва, че не е уменъ. Той не тръбва да се спѣва отъ прѣчкитѣ и мѫчнотийтѣ въ живота, защото мѫчнотийтѣ самъ ги създава. Мѫчнотийтѣ сѫ както капкитѣ.

Докато падатъ капка по капка, не могатъ да направятъ пакость. Събератъ ли се на милиарди заедно и влѣзатъ въ нѣкой тѣсень улей, тогава ставатъ опасни, и причиняватъ пакости. Мжнотиитъ не трѣба да ги събираме въ тѣсни улеи, да ставатъ порои. Такива порои сѫ желанията на човѣка. Всички хора страдатъ отъ излишни желания. Хората желаятъ много нѣща и при това много бѣрзатъ да ги постигнатъ. Умниятъ човѣкъ желае нѣща, които сѫ постижими, които му сѫ потрѣбни. Умниятъ не иска излишни нѣща. Той носи само една дреха, която му е потрѣбна, а глупавиятъ иска много дрехи. Тѣлото на човѣка представя една Божествена дреха, която постоянно се подмладява. Благодарение на постоянната промѣна, която става въ тѣлото, човѣкъ се чувствува здравъ и бодъръ. Ако човѣкъ не знае, какъ да измѣня дрехата си, той оstarява. Човѣкъ въ тѣлото си представя една жива рѣка, която тече. Водата, която тече, сѫщата ли е? Човѣкъ иска водата да е все сѫщата. Като погледне тѣлото си, казва: Какво стана съ моите брѣгове? Разкопаха се. Ако е уменъ, човѣкъ ще се учи по разкопаниетъ брѣгове и ще използува оставената каль на дъното на рѣката. Нѣма да мисли, че е оstarѣлъ. Остаряването произтича отъ дисхармонията между мислитъ и чувствата. Човѣкъ оstarява, понеже чувствата и мислитъ му постоянно се каратъ—нѣма съгласие между тѣхъ.

Не трѣба да очакваме помощъ отъ мисли, които не могатъ да ни помогнатъ, и отъ чувства, които не могатъ да ни стоплятъ. Казватъ за нѣкого, че има студени чувства. Когато въ човѣка мисъльта вземе надмошье, чувствата ставатъ студени. Когато чувствата взематъ надмошье, мисъльта става топла. Това е несъответствие между мислитъ и чувствата. Въ чувствата всѣкога трѣба да присъствува топлината, а въ мислитъ всѣкога трѣба да присъствува свѣтлината. Има едно съответствие между свѣтлината и топлината. Никога топлината не трѣба да прави мислитъ топли. Никога свѣтлината не трѣба да прави чувствата свѣтли. Топлината е вътрешната свѣтлина на чувствата, а свѣтлината е външната топлина на мисъльта. Топлината е вътрешната любовь на чувствата, свѣтлината е външната любовь на мислитъ. Тѣ като се съединятъ, образуватъ Божествения свѣтъ. Значи, вътрешната топлина и външната свѣтлина, съединени въ едно, образуватъ Божествения свѣтъ. Дето има свѣтлина, тамъ всѣкога има най-хубавата топлина. Въ Божествения свѣтъ топлината и свѣтлината сѫ еднакви. Човѣкъ може да обича другитъ хора само тогава, когато свѣтлината е дреха на ума му и топлината дреха на сърдцето му. Този е пжтьтъ, по който могатъ да се реализиратъ човѣшкитъ стремежи.

Ние на земята имаме задача да добиемъ вѣчния животъ и да се освободимъ отъ смъртъта. За да се освободимъ отъ смъртъта, ние трѣбва да воюваме. Природата употребява войната като последно срѣдство, за да постигне една цель. Когато е употребила всички срѣдства и методи и не е могла да постигне целта, тогава войната иде. Въ свѣта смъртъта и животътъ се борятъ. Въ тая борба смъртъта всѣка година завлича по 35 милиона души, а животътъ внася по 40 милиона души. Въ края на краишата борбата ще бїде въ полза на живота. Животътъ ще победи. Подобна борба има и въ нашитъ мисли и чувства. Низшитъ мисли се борятъ съ висшитъ. Законътъ е, че висшето трѣба да подчини низшето и висшето трѣба да възпитава низшето. Мисъльта

е като огън по�дащъ, който изгаря всичко излишно. Сега ние всички сме на бойното поле и тръбва да бждемъ герои. Като умираме, да бждемъ герои, и като живеемъ, да бждемъ герои. Има една война, въ която всъки единъ отъ насъ участвува. Въ тази война всъки, който победи смъртъта, ще биде свободенъ. Който не е победилъ, има още да воюва. Христосъ казва: „Който победи докрай, той спасенъ ще биде“. Нѣкои искатъ другитъ да воюватъ, да победятъ, пъкъ тъ да получатъ само благата. Човѣкъ тръбва да биде силенъ да воюва въ свѣта. Той тръбва да воюва, за да спечели живота. Любовъта е достояние само на онѣзи, които побеждаватъ въ живота. Любовъта е разбрана отъ силнитъ. Слабитъ само се ползуватъ отъ нея. Законътъ на любовъта изисква жертви. За да получи любовъта, човѣкъ тръбва да биде готовъ да по-жертвува всичко. Съвременниятъ свѣтъ се нуждае отъ хора, които сѫ калени въ любовъта. Въ любовъта човѣкъ нѣма никакви стра-дания. Никаква сила въ свѣта да не е въ състояние да го разколебае. Това е любовь. Умътъ на човѣка тръбва да е каленъ въ мѣдростъта, та каквото мѫчнотии да дойдатъ, да не могатъ да го разколебаятъ. Човѣкъ тръбва да биде каленъ въ истината, за да дойде благото въ него. Ако той не се кали въ Божията любовь, ако не се кали въ Божията мѣдрост и въ Божията истина, той не може да се ползува отъ тѣхъ. За да бждатъ мислитъ, чувствата и постѣпните хармонични, тъ тръбва да бждатъ проникнати отъ Божията любовь. Тя е потикътъ въ живота. Божествената любовь се изявява въ цѣлото Битие отъ най-голѣ-митъ глжини до най-голѣмитъ висини.

Най-първо човѣкъ тръбва да изучава любовъта. Тя е първото отдѣление, което тръбва да завърши. Второто отдѣление е изучаване на мѣдростъта. Третото отдѣление е изучаване на истината. Когато изучи тия три отдѣления, човѣкъ ще постигне въ четвъртото отдѣление, кѫдето ще изучава изпълнението Волята Божия.

* * *

Georg Nordmann

Георги Радевъ

Колко е трудно да се обхване съ погледа на единъ само човѣкъ необхватната многосложность на нѣчий човѣшки животъ! Трудно е, защото ние всѣкога виждаме и наблюдаваме върхния слой на нѣчие битие, безъ да имаме всѣкога възможност да проникнемъ поне за мигъ въ оная свѣтлина на душата, кѫдето, въ сѫщностъ, протича истинското сѫществуване.

Ще се помжча да изрисувамъ съ твърде бѣгли и крайно бледи линии образа на единъ нашъ отминалъ братъ, който образъ ние сега трѣбва да повикаме наблизо и да му отдадемъ нашата размисъль, нашата непресъхваща обичъ, а може би и легналата въ сърдцата ни скръбъ по него, защото нека си призная, скръбъта, която ни посещава дори и на една желѣзопътна гара при заминаването на любимъ човѣкъ, не може да не посети сърдцата ни сега, когато единъ отъ най-първите приятели и работници за свѣтлината отмина въ тайното, велико и безответно за насъ царство на отвѣждното сѫществуване.

Спомнямъ си ясно минутата, когато презъ 1921 год., въ единъ прекрасенъ дворъ на градъ Търново, дворъ съignalъ отъ блѣсъка на бѣли премѣни и отъ възторга на едно множество, пълно съ чиста жаждда за свѣтлина, азъ стиснахъ наблизо до сънчестата чешма за първи пътъ ржката на единъ строенъ, кѫдрокосъ младежъ, чиято гѣвкава походка и музикаленъ почти говоръ ми направиха голѣмо, незабравимо впечатление.

Въ тая минута не подозирахъ, колко сърдечна и братска ще бѫде дружбата ми съ него и колко време ще бѫде той спѣтникъ въ моя животъ. Изъ денъ въ денъ качествата на тоя рѣдъкъ по интелигентностъ младъ човѣкъ ме завладѣваха и ми импонираха все по-силно и по-силно. Въ дѣлги проникновени разкази той ме посвещаваше въ тайнитѣ на своята любима небесна наука — астрологията, съ която азъ винаги го свѣрзвахъ. Словото му бѣ геометрично, свежо, съ изященъ стилъ, съ гѣвкава грациозностъ, съ трепетенъ усѣтъ за естетика. Оттогава и до сегнитѣ дни, когато го бѣ обхванала коварната немощъ, за мене е бивало неизмѣримо удоволствие да беседвамъ съ него, защото азъ винаги се потапяхъ въ естетиката и брилянтното изящество на думитѣ, както и въ необикновената проникваемостъ на неговата остра като стрела мисъль.

Въ моето съзнание Георги Радевъ — нашиятъ Жоржъ — се очертава като всестранно надарена личност, защото тънкиятъ му, понъкога благородно строгъ критерий за философия, художество и музика, неговиятъ звънтецъ френски езикъ, английскитъ му и немски преводи, които съ не по-лоши отъ всъки познатъ у насъ преводъ, изисканитъ уроци по латински езикъ, които той преподаваше на ученици и студенти, караха всъки, който идваше въ контактъ съ него, да чувствува единъ необикновенъ човѣкъ.

Не много следъ началото на моята дружба съ него, сѫдбата ни постави единъ до другъ на университетската скамейка. Като че виждамъ и сега позата на моя съседъ, въ която той неподвижно и унесено следѣше любимитъ за него науки. Помня блестещите му екзамени и като че чувамъ тихото скрибуцане на молива, подъ острите на който върху бѣлата хартия оставаха равни и съвѣршени въ красота и изящество букви, чертежи и символни знаци.

Все пакъ, тия качества човѣкъ би могълъ да намѣри отчасти и другаде, но онova, съ което той бѣ най-цененъ, най-скажпъ, това е неговата любовь къмъ великата истина, неговата жажда да знае, неговата твърдост и решение да отдаде живота си изцѣло като синъ на виделината за великото и безмълвно дѣло на свѣтлите избраници, които работятъ за новото царство на обичъта и мира върху земята. Той копиѣше да стане ученикъ на своя учителъ, ученикъ на Христа, на Любовъта.

Предъ мене сега стоятъ безкрайнитъ, окъпани въ слънце полета на приморскитъ южни равнини. По тия поля се люлѣтъ зрелиятъ златни класове на една богата жетва. Една група младежи отъ осемъ души въртятъ сърповетъ, прибиратъ снопитъ, пълнятъ хамбаритъ. Наблизо край насъ работи и той, жилавъ и мургавъ отъ яркото слънце. Ние правѣхме единъ привидно наивенъ опитъ да създадемъ моделъ на братски комуналенъ животъ. Резултатитъ отъ тоя опитъ ние отнесохме въ душитъ си. Тогава чакъ се опознахме, а нашитъ тихи разговори въ смѣлчания дворъ, надъ който като гроздове висѣха лѣтнитъ съзвездия, ще останатъ като щепнения въ храмъ. Ние спѣхме въ ржена слама, въ прости сайвати, но сънищата ни бѣха приказни царства, кѫдето ние гонѣхме бѣлата птица на единъ високъ идеалъ, еднакво влюбени въ него, както не сме били влюбени никога въ своя животъ. И въ свободнитъ часове, следъ като изпѣвахме нашитъ пѣсни, следъ като напълвахме душитъ си съ слънце — той — кѣдрокосиятъ, мургавъ жътваръ, — вземаше въ ржка молива и потъваше отново въ царството на любимитъ си звездни свѣтове, чийто символи гълкуваше съ желание да възкреси, както той казваше, една забравена наука.

Ето и една надвиснала зима. Навънъ лежатъ дебели снѣгове. Мълчание обвива свѣта. Младежитъ, оставили ниви, градини и широките хоризонти на равнината, съ събрани отново за университетскитъ занятия. Спомнямъ си тая зима, въ стапитъ на бащината ми кѫща. На печката ври чайникътъ, презъ завеситъ на облацитъ наднича залутано зимното слънце, а ние въ нѣкаква родилна тревога сме напрегнали мисъль. Най-после единъ извика: Да го наречемъ „Житно зърно“. То е хубаво, малко, но расте, крепне и се умножава. И стана любимото списание центъръ, фокусъ, който събира вече четиринадесетъ години уси-

лията на мнозина, докато най-после то остана почти на ръцетъ на Жоржъ и до сегния денъ, когато по неговата любима заглавка премина една скръбна сънка, а може би е капнала нѣкѫде и нѣкоя сълза. . .

Трудно е да се говори за първите отъ тия, които поеха нагорнището, поеха служението, поеха святия пътъ. Думите сѫ малки, бледи знаци, немощни символи на нашата обичъ, тѣга или възторгъ! Достатъчно е да споменемъ само неговото име, името на Жоржъ, и всѣки ще го почувствува, защото той бѣ съ всички близъкъ, на всѣкиго бѣ скажъ и приятънъ.

Той отмина, но отворете странниците на „Пътът на звездата“, неговиятъ мисловенъ и художественъ шедъвъръ, и вие ще застанете лице срещу лице съ Жоржъ. Зачетете, и вие що го почувствувате въ цѣлото му богатство и финесъ.

Обикнаалъ фанатично планината, той тамъ завърши земния си пътъ. На планината, кѫдето, седнали край буенъ огънь, пъехме подъ тържественото мълчание на звездите, планината символъ на нашия пътъ — планината едната наша радостъ. . .

Умре ще кажатъ хората! Отмина си по своя пътъ, въ великото царство, за кѫдето смъртъта е само тѣжна порта, ще кажемъ ние.

И тъкмо сега! Свѣтъ е раздрусанъ отъ основи. Безъ идеали, безъ надежда и радостъ хората ще подирятъ новъ пътъ и нови хоризонти. Уморени отъ ужасите на кървавите борби, изморени и изтощени отъ безпакица, човѣците ще подирятъ, може би небесната утѣха, пътътъ къмъ себе си. Въ тия изключителни времена умътъ и перото на такива като него, които можеха да превеждатъ на лекъ, приемливъ и красивъ езикъ словото на мѫдростта, бѣха най-потрѣбни, защото сега е времето, когато жетвата ще стане богата, а работниците сѫ малко.

Съ тия най-леки и бледни линии азъ искамъ да извикамъ образа и душата на нашия обиченъ приятел и братъ, къмъ който образъ и душа да отправимъ потока на своята обичъ, за да блесне тя като свѣтилникъ на пътя му, една малка частица отъ който пътъ той премина между насъ. Не ми се иска да кажа, че си отиде за винаги!

Спомнямъ си думите на Надсона:

Той умре, но той живѣе,
Жертвеникътъ е сломенъ, но огънътъ блести,
Разбита е арфата, но акордите ѝ още звучатъ!

Д-ръ Ел. Раф. Коенъ

На приятеля въ въчността Георги Радевъ

До насъ дойде малка весть, че на висока планина ти напусна своето физическо тъло. Хиляди подобни вести се четатъ постоянно. А напоследъкъ мозъкътъ на човѣка е изпълненъ отъ мисълта за стотиците хиляди, които поради капризитѣ на човѣшкото безумие падатъ по бой-

G. Радев

нитѣ полета въ западна Европа. Свѣтътъ за тѣхъ ще си спомни съ чувство на почитъ и достойнство: тѣ паднаха за родината, тѣ паднаха на поста си като войници. Ала и ти, приятелю нашъ, напусна нашите физически редове като войникъ на поста си. Ти не спрѣ до последния си земенъ мигъ да работишъ въ полето на оная свѣтлина, отъ която човѣчеството има най-много нужда, днесъ повече отъ всѣкога. Ние виждахме отдавна, пѣкъ и самъ ти го знаеше, че дългогодишната болезнь руши постепенно твоето земно тѣло, съ което бѣ призованъ да работишъ тукъ долу. Нашите добри мисли, нашите хубави намѣрения и отношения къмъ тебъ не можаха да ти помогнатъ. Имаше нѣщо пропуснато отъ време, когато се е ковала твоята настояща земна сѫдба,

И тозъ пропускъ не можа да се запълни. Той докара така скоро твоя последен земен день . . .

Не затова, защото ние сме убедени и знаемъ, че човѣкъ, неговото истинско азъ не умира; не затова, защото ние знаемъ, че човѣкъ е вѣченъ и съ смъртъта на физическото тѣло не се свършва съ него, ние не чувствуваате, че ти си ни напуснали. Ние не може да го чувствуваате и поради простото обстоятелство, че когато ти затвори очите си на земята, ние бѣхме далечъ отъ тебъ, чисто физически. Има единъ психологиченъ законъ, споредъ който човѣкъ все не може да възприеме нѣщо за вѣрно, докато не го види, не го чуе, не го липне. Поради този простъ законъ, ние сме предразположени да мислимъ, че ти не си ни напуснали физически. Ние все очакваме, че ти пакъ ще се върнешъ при насъ отъ дѣлгото си пътешествие изъ Родопа, отъ кѫдете дойде вестта, че ти си оставилъ тѣлото си тамъ. — — — —

Ти напусна земята, остави своето физическо тѣло като войникъ на поста си. Ти умръ физически по планински висини, което добава на твоя творчески духъ, който винаги обитаваше висините на човѣцкия умъ. Не бѣ лека твоята задача на земята. Ти я понесе достойно въ живота като доблестенъ войнъ, като работникъ неотклонявашъ се отъ службата си. За насъ ти си винаги добриятъ работникъ, войникътъ на поста си. И отъ тукъ е голѣмото ни почитание къмъ тебъ. Отъ тукъ е възхищението ни отъ тебъ.

Приятелю, ти не се нуждаешъ отъ надгробни речи и паметници. Ти остави едно дѣло задъ себе си на земята. То е най-красноречивото слово, най-хубавата паметна плоча за тебъ. Ние знаемъ, ти не обичаше славолюбията. Ти направи много нѣщо, безъ да знаятъ другите. И твоето място е въ списъка на мнозината, които всички почитатъ, но които оставатъ неизвестни за свѣта, за многолюдието. Ти си отъ „незнайните войни“, чиято слава е слава за всички. Такъвъ бѣ твоятъ земенъ путь, такава бѣ волята на Промидението! Ти живѣешъ отново между насъ, макаръ и захвѣрлилъ вехтата си земна дреха. Тя принадлежи на земята. А намъ принадлежи духътъ. Ти живѣешъ съ духа си при насъ и съ насъ.

Приятелю нашъ, нека твоятъ духъ, който е вѣчно живъ, който счита всичко на земята за мимолѣтно и не абсолютно най-важно, ни позволи да кажемъ нѣколко думи за твоя настоящъ кратъкъ земенъ животъ, за твоята тѣлесна дреха, за нѣщо отъ твоето дѣло. Нека това, което духътъ ти ни продуктува да кажемъ за тебъ, да не бѫде като надгробна речь, но като изразъ на живия опитъ на единъ творчески животъ на земята, като назидание за насъ и поколенията.

* * *

Георги Радевъ бѣ човѣкъ крайно оригиналенъ, сир. човѣкъ, който веднага се отличаваше измежду другите. „Личенъ измежду мнозина“, да използваме думитѣ на мѣдреца, създателътъ на „Пѣсень на пѣсните“. Бѣ тѣнъкъ, съ срѣденъ рѣстъ, съ мургава кожа, винаги розово обагрена по бузитѣ. Косата му бѣ кестенява до вѣзерна. Очите му ярко кафяви, съ погледъ устременъ нѣкѫде въ далечината, дѣлбоко проницателенъ. Рѣцетѣ му бѣха нѣжни, тѣнки, но мѫжествени. Най-характерното въ неговото физическо тѣло бѣ устройството на главата му

Той бъ долихоcefalъ — дългоглавъ типъ, съ дълга осъ на главата между темето и издадената напредъ възостра брадичка. Туй, обаче, което правѣше веднага впечатление, бъ неговото твърде високо чело. Долната част на челото — конкретниятъ умъ — у него бъ извънредно развита. Отъ тукъ и неговитъ голѣми способности да схваща бързо нѣщата и да ги заучва лесно, безъ никакви затруднения. Основнитъ жги на челото му бѣха силно издuti. Човѣкъ веднага можеше да съзре неговитъ голѣми склонности къмъ математика, изчислителнитъ науки и тѣнката критична мисъль. Но сътъ му, доста дълъгъ и тѣнъкъ, говорѣше за неговия тѣнъкъ усѣтъ и вътрешно динамични качества. Ушиятъ му бѣха срѣдно голѣми съ разперена горна част и почти никаква долна част. Тѣ говорѣха за неговия пламъкъ и жаркостъ — той реагираше рѣзко на събитията и нѣщата въ живота. Тѣ говорѣха за неговия жизненъ кредитъ. У него — долната част на ушиятъ сведочеха за това — капиталътъ на живота бъ крайно малъкъ, оскажденъ.

По своя органически видъ той бъ единственъ-човѣкъ въ цѣла София, а може би и въ цѣла България. Има единъ виденъ български художникъ и журналистъ, който има далечна прилика съ него. Походката му бъ отмѣrena, лека, аристократична. Той гледаше винаги отпреде си и никога въ страна. Ето това сж въ кратце неговитъ характерни, отличаващи се веднага физически черти. Въ пълна хармония съ всичките му физически особености бъ и неговиятъ почеркъ. Той изписваше всѣка буква по отдѣлно, леко. Тѣ бѣха издържани въ продълговата, висока елипса. Пишеше крайно равномѣрно, едро, съ особена красота, и понеже изписваше всѣка буква по отдѣлно, безъ да ги свързва много помежду имъ, когато пишеше ржката, му сякашъ подскачаше като птичка отъ едно място на друго.

Особенъ бъ той и въ своя животъ. Животътъ му не можеше да се облече въ опредѣлени норми, закони и граници. И все пакъ, той живѣше съ свои вътрешни норми, които, макаръ често да влизаха въ противоречие съ нормите на свѣтта и другите хора, му даваха типиченъ обликъ и още по-типично животъ.

Основно и гимназиално образование той доби въ родния си градъ Пловдивъ. Разправятъ, че като гимназистъ билъ единъ отъ първите ученици. Ходѣлъ на училище безъ книги. Въ джоба си носѣлъ една тетрадка, кѫдето вземалъ стенографски бележки. Като гимназистъ е ималъ голѣмъ интерес освенъ къмъ класическите и модерни езици, които усвоява превъзходно, още и къмъ литературата и изящните изкуства, предимно музиката. Тогава още се запознава съ окултизма и новото учение, на които остава вѣренъ и достоенъ работникъ до последния часъ на своя земенъ животъ.

Въ София презъ 1919 г. записва първоначално химия, а следъ първия семестръ се прехвърля да следва математика, която завършва презъ 1924—25 год. Следъ това записва и физика, безъ да вземе изпитъ. Като студентъ той бива единъ отъ първите. Може би биха му дали място да работи въ Математическия институтъ при Университета, ала той, вѣренъ на своя характеръ, се отдалечава скоро отъ университетските срѣди. Като куриозъ и указание за неговата независимост и самобитност представя фактътъ, че той до последния денъ не е взелъ университетската си диплома. Той не учѣ за диплома и за служебни

постове! Следването му бѣ, за да добие знания. Той ги доби преизобилно. И се отказа доброволно отъ облагите, които добитото университетско знание можеше да му даде. Той бѣше работникъ, свободенъ работникъ, но не служащъ — въ чиновнически смисълъ на думата.

Животът на Жоржъ, така го наричахме ние, презъ университетските години и следъ тъхъ до последния му денъ, бѣше твърде интензивенъ и плодоносенъ. Той учи математика, и макаръ да бѣше подготвенъ за висша научна дейност, работи сравнително малко въ тази област. Работилъ е за себе си и всичко ще да е останало недовършено. Най-голѣмо поле за работа за него бѣ списание „Житно Зърно“. Той бѣше единъ отъ основателите и главно единъ отъ първите му редактори. Той остана стълбъ на списанието въ течение на цѣли седемнадесет години отъ основаването му — отъ лѣтото 1923 година до лѣтото 1940 година. Списанието излиза сега въ 14-та годишнина. Презъ това дълго време Жоржъ бѣ считанъ винаги за първи измежду настъ. Много приятели минаха презъ редакционния комитетъ на списанието, но Жоржъ остана винаги вънчре като стълбъ. Може да се каже, че той бѣше се спасълъ съ списанието и въ него намираше главното място, кѫдето да приложи своите интелектуални способности и сили. Първата му статия бѣ озаглавена „Езикът на природата“ и излѣзе още въ първия брой на списанието презъ януари 1924 година. Последната излѣзе въ кн. 6 отъ XIV година презъ юни т. г. Голѣма част отъ статийтѣ, печатани въ списанието, излѣзоха презъ миналата 1939 год. въ една обща книга „Пътът на звѣздата“. Статийтѣ, които Жоржъ е писалъ въ „Житно Зърно“, засягатъ най-различни теми, предимно изъ областта на науката и живота, разгледани въ свѣтлината на окултизма и новото учение. Тѣ сѫ написани изящно, съ вещина и образно, Най-ценното въ неговата мисълъ и стилъ бѣха образността и сравнителните му способности. Въ това отношение бѣше рѣдъкъ писателъ.

Въ Житно Зърно освенъ тѣзи — да ги наречемъ общи — статии, Георги Радевъ написа редица, закръглени въ себе си и художествено изнесени, статии изъ областта на окултните науки — Астрология, Физигномика, Характерология, Френология, Хирология и Графология. Отдѣлно отъ всички тѣзи статии, той написа въ списанието другъ единъ цикълъ статии по астрологична типология, изнесени съ заглавия като: Сфера на Сатурнъ, Сфера на Юпитера и пр. Статийтѣ отъ този цикълъ сѫ красиви, просто музикални илюстрации на човѣшки типове, така както Астрологията ги символизира въ планетни типове. Тѣ сѫ цененъ обектъ за издаване въ отдѣлна книга.

Единъ другъ крайно интересенъ цикълъ статии, писани отъ Георги Радевъ въ списанието, е цикълътъ върху темата: „Жената въ Евангелието“. Това е една серия статии, крайно интересни, високо художествени и проникновени. И този цикълъ представя цененъ обектъ за издаване въ отдѣлна книга.

Неговото дѣло въ Житно Зърно не се свършва съ това. Голѣма е работата му върху беседитѣ на Учителя. Съ дни и съ седмици се ровѣше той въ тѣхъ и събираще бисери. Съ присъщата му похватност и ненадминатъ усътъ да подрежда, той събираще еднородни мисли и пасажи отъ беседитѣ, засъгащи опредѣлени теми. Така се родиха всички статии отъ отдѣла „Учителятъ говори“, които въ последствие се

издадоха въ отдѣлна книга подъ сѫщото заглавие на български, френски, руски, латвийски и есперанто. Тѣзи изящни статии, тѣзи великолепни симфонични откѣси отъ великата мисъль на Учителя върху Любовта, Мѣдростта, Истината, Правдата, Доброто и пр. и пр. можеха да бѫдатъ събрани отъ човѣкъ съ подобенъ литературенъ похватъ, какъвто имаше Жоржъ. Книгата на Учителя: „Животъ за цѣлото“, която излѣзе на български и на френски, представя първите статии отъ редица броеве на Житно Зѣрно. Тѣзи статии представляватъ сѫщо еднородни и сравнително еднотемни мисли, извадени отъ близки по време на самия брой на списанието беседи. Тѣ не сѫ обикновени резюмета на дадени беседи. Тѣ сѫ еднородни мисли или по-право мисли, изказани върху единъ или нѣколко свързани помежду си въпроси, взети обикновено не само отъ една, но отъ нѣколко близки по дати беседи и сглобени въ едно цѣло. Така тѣзи статии запазиха изцѣло онази звучност и красота, която е присѫща на Словото на Учителя.

Говорейки за това, което Жоржъ извѣрши въ списанието въ врѣзка съ беседитѣ на Учителя, не трѣбва да се забравя да се спомене още за редицата символични приказки отъ беседитѣ, които той взе и преразказа въ сбита майсторска форма и речь. Това е въ кратце литературната работа, която Жоржъ изнесе въ сп. Житно Зѣрно. Тя не е малка работа. Едно голѣмо дѣло, погълнало цѣли 17 години! — —

Къмъ Житно Зѣрно Жоржъ има и други заслуги — тѣ сѫ въ крѣга на неговото издаване и администриране. Житно Зѣрно е едно безвѣзмездно идейно дѣло. Въ него всички работятъ всичко — пишатъ, грижатъ се за печата, за администрацията, за експедицията му, за събиране на абонамента му. Така Житно Зѣрно е постоянна рожба на тия, които го възглавяватъ. Жоржъ бѣше измежду най-преданитѣ всестранни служители на списанието. Той бѣше едно звено, около което се центрираха нѣщата.

Макаръ Житно Зѣрно да бѣше неговата срѣдищна работа, отъ европейската война насамъ Жоржъ направи редица преводи, а издаде и нѣкои собствени книги. Като оставимъ на страна една малка книжка върху четвъртото измѣрение, която преведе непосрѣдствено следъ голѣмата европейска война, други по-крупни преводи сѫ три книги по окултни науки, именно: *Хирология* отъ *Вреде*, *Физиогномика* отъ — *Люрвиль* и *Астрология* — отъ *Сефариалъ*. почти единствени издания на библиотека „Водолей“. Последната бѣше изключително дѣло на Георги Радевъ. Остана, обаче, въ рѣцетѣ на други хора, понеже Георги нехаеше по отношение на материалнитѣ работи. За книгоиздателство „Посрѣдникъ“, преведе въ началото на изтеклото десетилѣтие разкошната биография на Ганди, написана отъ *Роменъ Роланъ*. По-сетне той преведе и издаде на свои разноски три отъ най-хубавитѣ книги на *Бо-Инѣ-Ра* — „Книга за Живия Богъ“, „Книга за човѣка“ и „Книга за Отвѣдния свѣтъ“. Къмъ преводитѣ, които даде, трѣбва да се отбележи още като голѣмо дѣло и преводътъ на голѣмия окултенъ романъ отъ видния английски писателъ *Булвер - Литонъ* — „*Занони*“. Първата премия, която сп. Ж. Зѣрно даде на своитѣ читатели, бѣ книгата отъ *A. Осборнъ - Извѣ* — „Лѣкуване чрезъ цвѣтнитѣ лжци“. Тази малка книжка е рѣдко ценна и може би единствена по рода си въ свѣтовната литература. Жоржъ има щастливиата идея да прибави къмъ края една глава върху символиката на

цвѣтнитѣ лжчи отъ Учителя. Тази глава представя сѫщо така събрани отъ беседитѣ мисли по този въпросъ и подредени изящно.

Една втора премия, която сп. Ж. Зърно даде, това бѣ собствената книга на *Георги Радевъ* — „Лица и души“. Това сѫ редица харкетерологични картини и паралелизации на известни голѣми свѣтовни личности. Официалната критика се отзова за тази книга твърде ласкателно.

Не бива да се пропусне неговата малка книжка „Живитѣ сили на слѣнцето“, която претърпѣ две издания.

Въ последно време той даде разкошния преводъ на книгата на *Роменъ Роланъ* — „Жанъ Жакъ Русо“, която излѣзе като № 1 отъ библиотека „Безсмъртни мисли“. Последната му преводна работа бѣ съветската графология отъ *Инсаровъ*, която е подъ печатъ.

Не може да се обгърне всичката литературно-преводаческа работа на *Г. Радевъ*. Освенъ споменатото, сигурно има още доста направено отъ него, което се намира по разни вестници и списания (предимно окултни) въ страната и въ чужбина. Като се има предвидъ, колко голѣма работа е това, самъ да преведешъ, напишешъ и издадешъ съ всичките му финансови перипетии, коректорски главоболяния и пр., ще се разбере, какво грамадно дѣло е извѣршилъ Жоржъ въ своята двадесетъ годишна книжовна дейност. Голѣма работа бѣ това! Ценна и полезна за окултната книжнина въ България бѣ тя.

* * *

Приятелю нашъ, съ позволението на твоя творчески духъ изнесохме въ сбити линии нѣщо отъ това, което ти извѣрши тукъ на земята. Ти не се нуждаешъ отъ това. Твоето дѣло не се нуждае отъ препоръки. То бѣ дѣло нержкотворно. Твоето дѣло бѣ частъ отъ Божественото дѣло въ България. Затова се осмѣлихме да го обхванемъ въ бѣгли черти. Да остане като назидание на поколенията. Но нека ни бѫде простено да кажемъ нѣколко думи за тебъ като човѣкъ тукъ на земята.

Впечатлението отъ даденъ човѣкъ за разнитѣ хора е напълно различно нѣщо. И все пакъ има нѣщо, което за всички е еднакво. Има известни прояви, които отъ всички хора се схващатъ еднакво. Ти, приятелю, бѣше чувствителенъ човѣкъ, единъ истински умственъ натюрелъ. Високо начетенъ, интелигентенъ, ти лесно схващаше и най-труднитѣ проблеми на мисълта. Може би затова ти имаше живо чувство за себе си, за своите способности; обаче, предъ Бога, предъ проявитѣ на Божественото ти самъ се считаше скроменъ служителъ. Ти имаше особено чувство предъ хората заради висотата на идеитѣ, които следваше, които се стремѣше да бѫдатъ твоя плътъ и кръвъ. Ти бѣше крайно самобитна натура. Благодарение идеитѣ на окултизма и на новото, ти бѣше стигналъ до тамъ да имашь изработено принципно мнение за нѣщата и за въпросите на живота. И умѣеше да държишъ на тия принципи. Затова обикновенитѣ хора не всѣкога можеха да те разбератъ. Ти бѣше войнствена натура, и често хората попадаха подъ ударитѣ на твоя оствъръ словесенъ мечъ. Тѣ сѫ ти прощавали всѣкога, защото това бѣ въ твоя натюрелъ и ти често се борѣше съ тази твоя черта на характера. Затова понѣкога имаше въ тебъ величави проблеми на толерантност и благоразположеност къмъ другитѣ. Тогава ти защищаваше отялено онеправданитѣ.

Съ пълно съзнание за ценността на своите идеи, ти бъше готовъ за големи жертви. Така ти си подпомогналъ извънредно много млади хора въ тяхните учебни занятия, като си имъ преподавалъ безплатни уроци по езици и математика. Който е училъ при тебе, не може да забрави знанията ти и твоя похвата да преподавашъ. Ти опожти мнозина, които съ перо съ искали да кажатъ нѣщо на човѣчеството. Ти имъ поправяше писанията, и тъ добиваха другъ обликъ. Тези всички твои ученици ще те помнятъ винаги.

Големо бъло твоето участие въ живота на Братството. Този животъ, ученичеството на Новото те вдъхновяваха безпредѣлно. Дейно бъло твоето участие въ съборите, въ класа на младите, кѫдето бъхме те избрали зи дълго да бѫдешъ нашъ представителъ. Ти участвува презъ 1922 год. въ Ачларския, а презъ 1923 год. въ Русенския опитъ за братско общежитие. Това бъха опити съ големъ импулсъ за новъ колективъ животъ. Ти бъше се сродилъ съ всѣка по-голема проява на братствения животъ и съ вдъхновение се отдаваше на работа за своя идеалъ, комуто служї съ голема преданост и умение. Не тъ разбираха, обаче, нѣкои хора. И отъ тамъ дойдоха за тебъ големи горчивини и страдания. Въ срѣдата на своите приятели, въ братствената срѣда ти бъешъ въ своята творческа обстановка. И всичко, каквото ти направи на земята, се подхранваше отъ високия идеалъ, отъ високите идеи на Всемирното Братство, на Учителя. Това бъешъ ти, това бъешъ твоята душа, една животрептяща брѣнка отъ живота на Всемирното Братство въ България.

Въ своя личенъ животъ ти бъешъ свелъ нуждите до минимумъ. Ти не чувствуваши нужда да „събиращъ имущество на земята“. Не ламтѣши и никога не мислѣши за пари и богатства. За тебе бъше важно дѣлото, услугата, която ще направишъ на нѣкого, уроцитъ, които ще преподадешъ, да му помогнатъ, да му у служатъ.

Много, много пожти сме прекарвали въ колективна работа заедно. Съ пѣсни сме я завършвали всѣкога. И следъ като се създаде добро разположение на духа, ти ни заливаше съ смѣхъ съ твоето хумористично — саркастично представяне на свѣта, на проявите му, на дадени типове хора. Ти се разтваряше тогава, въ тия часове на благоразположение, и се разливаше въ потоци отъ благородна жизнерадост. Тия мигове ще останатъ въ насъ като най-хубавите спомени отъ твоя личенъ животъ.

Ти напусна земята. Такава бъешъ волята Божия!

Да бѫде благословено дѣлото ти, приятелю нашъ! Свѣтъль да бѫде пожтъти ти въ свѣта на отвѣдното. Благословенъ да бѫде твоятъ творчески духъ!

П. Маневъ

Георги Радевъ — личность и дѣло

Изключителните времена изискват изключителни личности. При кризи, които бележатъ прехода на една епоха въ друга, когато една останала жизнена форма се стреми да продължи съществуването си, като спъне естественото развитие, съ нуждни хора достатъчно чутки, за да откриятъ новото и достатъчно смѣли, за да го приематъ и отстояватъ.

Наближаващата нова култура създава вече своите предвестници. Единъ отъ тия малцината е безспорно и Георги Радевъ, който неотдавна ни напусна, за да се прибере въ истинската родина на всички ни.

За първите години отъ дейността на заминалия приятель въ живота на Братството ще се изкажатъ други. Моите спомени се отнасятъ главно до последното десетилѣтие отъ земния му пътъ.

Разбира се, далечъ не е лесно да се обрисува въ едно кратко изложение обликтъ на една богата индивидуалност, още повече когато тя е и мъжнодостъпна. А Жоржъ бѣ, въпрѣки всичката си приказливостъ, твърде непроницаемъ дори и за най-близките.

По необходимостъ, човѣкъ тръбва да се задоволи въ случая съ впечатленията, получени при едно по-дълго сътрудничество, и рѣдките случаи на по-интимно настроение у нашия другаръ.

Още при първата ми среща съ Георги Радевъ — то бѣ въ самото начало на 1931 г. — получихъ впечатлението, че имамъ работа съ единъ първокласенъ интелектуалецъ, но едва съ течение на времето азъ можахъ да се запозная съ неговата многостранностъ.

Моятъ новъ приятель се оказа човѣкъ съ извѣнредна паметъ, която бѣ го направила полиглотъ, владѣещъ много добре модерните и класически езици.

Оригиналността и подвижността на ума му изпъкваха още въ неговите разговори, въ които енциклопедични познания и житейска мъдрост се преплитаха въ виртуозни импровизации, феерично освѣтявани отъ искритъ на единъ тънъкъ хуморъ и едно рѣдко остроумие.

Изключителната острота на мисълъта бѣ го напътила да избере за своя специалностъ една отъ най-трудните области на официалната наука — математиката. Но той бѣ работилъ доста и върху философските дисциплини, особено психологията.

Едновременно съ това, нашиятъ приятел задълбава въ окултните науки и успѣва да овладѣе между друго френологията и физиогномиката, хирологията и графологията, кабалата и астрологията по начинъ, който му бѣ далъ възможност да изработи свои мнения по редъ въпроси.

Друга особеност на Жорковия умственъ апаратъ бѣше неговиятъ естетиченъ характеръ. Като малцина, нашиятъ другаръ умѣеше да даде и на най-отвлечената проблема пластична, художествена форма. Отъ тамъ и голѣмиятъ му интересъ къмъ изящната литература, музиката и изкуствата изобщо, дето той се чувствуваше сѫщо у дома си.

Разбира се, азъ нѣмамъ претенцията съ тия нѣколко щрихи да изчерпя неговата духовна физиономия. Азъ искахъ само да набележа контуритъ на единъ щедро надаренъ човѣкъ, който бѣ успѣлъ да се справи съ редица области както на официалната наука, така и на тайното познание, който умѣеше съ сръдността на артистъ да ги доведе въ хармонично отношение и бѣ поель пътя къмъ идеала на всѣки истински окултистъ — синтезата между наука и философия, религия и изкуство.

Жоржъ не се ограничи, обаче, само да работи върху себе си. Той направи не малко и за другитѣ. Отъ него имаме преди всичко цѣла дузина преводи, между които „Астрология“ отъ Сефариалъ, „Хирология“ отъ Вреде, „Четене на характера“ отъ Дюрвилъ, „Занони“ отъ Б. Литонъ, една трилогия отъ Бо-Инъ-Ра, биографииятъ на Русо и Ганди отъ Р. Роланъ и др.

Сѫщевременно той преминава и къмъ оригинално творчество.

Още въ първата му самостойна публикация, именно малката брошюра върху „Живитъ сили на Сълнцето“ (1926 г.), проличава както научната подготовка, така и блестящитѣ полемични качества на младия авторъ. Въ по-нататъшната си литературна дейност той си служи на широко съ своята богата начетеностъ, но, струва ми се, не прибегна вече до унищожителната критика, дето той се чувствуваше въ своята стихия. Може би, нашиятъ приятелъ се бѣ съобразилъ съ една мѣдростъ изъ беседитѣ, споредъ която истината не се нуждае отъ защита.

Главното поле на неговата дейност бѣ настоящето списание, макаръ че той периодически сътрудничеше и въ други наши и чужди списания. Презъ последното десетилѣтие той бѣ поель редактирането на „Житно Зърно“ заедно съ главната тежестъ на техническата рабата около него.

Иако въ българскитѣ интелектуални срѣди „Житно Зърно“ е минавало за едно отъ най-сериознитѣ списания, това сѫ дължи сигурно не на последно място на качествата на главния му редакторъ.

Дейността на Жоржъ като сътрудникъ на „Житно Зърно“ е твърде разнообразна. Читателитѣ на списанието познаватъ неговитѣ математически отмѣрени, богати както съ данни, така и съ потици, елегантно написани статии. Както се знае, една част отъ тия статии, третиращи най-различни проблеми въ окултно освѣтление, бидоха издадени въ сборника „Пътътъ на звездата“. Тая работа, дори и безъ огледъ на идейното ѝ богатство, осигурява на Г. Радевъ едно отъ първите място между българскитѣ есеисти.

Въ „Житно Зърно“ той завеждаше и нѣколко по-дълги

работи, между друго и единъ курсъ по графология. Ако бъ усъпѣлъ да го завърши, ние щѣхме сега да притежаваме, може би, едно отъ най-хубавите съчинения върху тая областъ.

Съ цикъла „Жената въ евангелието“ той създаде не само една галерия отъ класически образи, но даде и примѣръ за едно по-задълбочено тълкуване на Новия заветъ.

Серията му „Планетни сфери“ представлява току-речи най-плактичното изложение на планетарната типология, което съмъ срѣщалъ въ астрологичната литература.

Въ последно време нашиятъ другаръ, бъ започналъ единъ новъ цикълъ споредъ една класификация отъ Учителя, именно „Животътъ на старозаветните, новозаветните, праведните и ученика“. За жалостъ, обаче, той не можа да продължи тоя трудъ, който обещаваше да се развие въ монументални размѣри.

Въ „Житно Зърно“ Жоржъ бъ разработилъ освенъ това редица притчи и приказки отъ Учителя, които сѫ истински бисери както по съдържание, така и по форма.

Пакъ въ „Ж. З.“ той направи опитъ да систематизира материали изъ беседитъ, отнасящи се до нѣкои основни принципи на новия мирогледъ. Известно е, че тия статии въ последствие бидоха събрани и издадени подъ заглавие „Учителятъ говори“.

Единъ отъ нашиятъ най-культурни хора, който съвсемъ не обича да надценява нѣщата, нарече тая систематизация „симфония, достатъчна да увѣковѣчи единъ човѣшки животъ“.

Същевременно нашиятъ приятелъ опитва и другъ единъ путь за популяризация на новитѣ идеи, като поднася чрезъ уводните статии на списанието материали изъ текущи беседи върху дадена тема. Отъ тия статии по-късно се роди „Животъ за Цѣлото“.

Така, съ „Учителятъ говори“ и „Животъ за Цѣлото“ Георги Радевъ пръвъ на наша почва посочи два отъ многото възможни начини за систематизиране на огромния материалъ, даденъ отъ Учителя.

Известна е ролята на френските издания на тия книги за запознаването на чуждия свѣтъ съ новата идеология. Въ бѫдеще тѣхното значение ще се види още по-ясно, а заедно съ това и грамадната заслуга на нашия приятелъ.

Частъ отъ неговите характерологични проучвания бидоха издадени подъ заглавие „Лица и Души“ като премия на „Житно Зърно“, една твърде интересна работа, която му донесе между друго и единъ ласкавъ отзивъ на проф. Михалчевъ.

По-специалните изследвания на Жоржъ, които сигурно сѫ и най-значителните измежду оригиналните му работи, обаче, останаха непубликувани, и, за жалостъ, може би, ще останатъ и за винаги неизвестни.

Плодъ на заниманията съ една отъ най-любимите му науки — хармонията — и на окултните му познания бъ една студия върху музиката, по-специално тая на Учителя.

Ншиятъ другаръ е работилъ и върху произхода и символичната на формите, по-специално на нѣкои кристални форми въ свѣтлината на окултизма.

Той бѣ направилъ, изглежда, нѣколко открития и въ областта на висшата математика.

Главното внимание на Жоржъ, обаче, бѣ обрънато къмъ математическата разработка на нѣкои астрологични проблеми.

За жалостъ, не е известно, кѫде се намиратъ ръкописите на горните трудове, нѣкои отъ които трѣбва да сѫ доста обемисти. Но, ако единъ денъ тѣ бѫдатъ издадени, азъ вървамъ, че и специалистите отъ съответните области ще има да научатъ нѣщо отъ младия представител на Всемирното Братство въ малка България.

Неведнажъ въ приятелски срѣди сѫ подчертавани умствените способности на Жоржъ съ тенденция да се изтѣкне единъ предполагаемъ недостигъ въ сърдечно отношение.

Моите впечатления, пъкъ и тия на хората, които го познаваха по-отблизо, сѫ по-други. Върно е, че интелектътъ бѣ доминиращиятъ елементъ въ живота на нашия приятель. По всѣка въроятностъ не сѫ липсвали и конфликти между дветѣ области, каквито впрочемъ ги има и у насъ въ една или друга форма. Вънъ отъ това, обаче, азъ можахъ не веднажъ да констатирамъ у него една неподозирана готовностъ за жертви къмъ по-близки и по-далечни.

За илюстрация ще спомена само единъ прѣсенъ случай. Презъ последната пролѣтъ, при всичкого си неразположение, той се бѣ ангажиранъ да помогне на единъ позакъсалъ ученикъ, както е правилъ много пѫти по-рано. На съвета на единъ приятель да не изразходва съ такава работа и така оскужднитъ си сили, Жоржъ отговаря: „Ако бѣха богати, щѣхъ да ги отрѣжа най-безцеремонно, но тѣ сѫ бедни, и не мога да имъ откажа.“

Въ всѣки случай, едно е сигурно: той съвсемъ не обичаше да изнася на показъ своите чувства.

Освенъ съ споменатите качества Г. Радевъ бѣ образецъ и съ нѣкои черти на характера си.

По общо признание, той притежаваше една финностъ, присъща на френския духъ, самоче у него тя бѣ въ щастливо съчетание съ една, бихъ казалъ, органическа ненависть спрѣмо всѣка неискреностъ.

Известно е, че интелектуалните типове отъ тая категория не всѣкога сѫ надарени и съ усѣтъ за практическия животъ. Случаятъ съ Жоржъ не бѣ такъвъ. Той имаше чудно въренъ погледъ за действителността, която познаваше отлично.

При наличността на това качество, което бѣ комбинирано отъ една страна съ единъ изумително борчески темпераментъ и съ солидна научна подготовка отъ друга страна, той имаше изгледи да се нареди много добре въ живота. Между друго, споредъ мнението на сведуши, една академическа кариера по математика му е била почти сигурна. Но, за всички удобни смѣтки той имаше познатата на всички Жоржова иронична усмивка. И, доколкото ми е известно, той не прибра до край отъ университета своя дипломъ за завършено съ отличие математическо образование. Съ тоя актъ Г. Радевъ показа, че въ живота има нѣщо по-велико отъ едно добро социално положение и че той бѣ роденъ именно за това по-велико.,

Друга интересна особеност на нашия духовенъ аристократъ, който иначе нѣмаше никакъвъ афинитетъ къмъ политическия животъ, бѣха неговите твърде напредничави социални възгледи. Дейното му участие въ два опита за колективенъ животъ — въ Ачларе презъ 1922 год. и въ Русе презъ 1923 год. — говорятъ, че тия възгледи не сѫ били само външно лустро у нашия другаръ.

Въпрѣки своя краенъ индивидуализъмъ, Жоржъ бѣ постигналъ забележителни превъзмогвания въ държанието си. Неговото мѣсто въ салона на Братството бѣ или при вратата или до нѣкой краенъ прозорецъ, дето изготвяше своите майсторски резюмета. Ние го знаемъ като участникъ въ братския оркестъръ, но никога — поне презъ последнитѣ десетина години — не чухме отъ сцената неговия чудно хубавъ теноръ. Както е известно, статиите си обикновено подписваше само съ едно малко „2“, а великолепнитѣ си преводи най-често пускаше безъ всѣка-къвъ подпись.

Нѣщо повече. Мимо положението, което заемаше като представител на младежкия класъ и главенъ редакторъ на списанието, Жоржъ току-речи никога не изпадна въ наставнически тонъ нито въ писмената, нито въ словесната си дейност — едно доказателство за силно развитата му самокритика.

Работата на Г. Радевъ се отличаваше съ редъ и експедитивност. Всѣко негово дѣло носѣше белега на прецизността. Не ми е известно, доколко тая изисканост е наследено качество, но Жоржъ не веднажъ подчертва, че го е развиъл до голъма степень подъ ржководството на Учителя.

Трудолюбието бѣше една отъ най-характернитѣ черти на Жоржъ, която не го напусна и до последнитѣ му дни. Дори отъ Куртово той изпрати уводнитѣ статии за последната — шеста книжка на „Житно Зърно“.

Азъ не бихъ желалъ да завърша горния бѣгълъ очеркъ, безъ да спомена за още едно качество на нашия приятель, което остана почти неизвестно поради сдѣржаността на Жоржъ — именно неговата проницателност, достигаща до ясновидски прозрения.

Наистина, достоенъ за удивление е фактътъ, че Г. Радевъ бѣ успѣлъ да реализира въ единъ кратъкъ животъ гореспоменатитѣ постижения, нѣкои отъ които сѫ диаметрално противоположни на основнитѣ наследени тенденции — единъ фактъ, който говори както за огромната работа, която Жоржъ е извършилъ съзнателно върху себе си, така и за Висшето Ржководство, което му е помагало.

Тоя мощнъ духъ, обаче, разполагаше съ твърде слаба физика. Жоржъ бѣ наследилъ твърде деликатно здраве, което при това е било атакувано отъ единъ воденъ плевритъ презъ ученически години. Неговата крайна чувствителност и прѣкомѣрно критичното отношение къмъ свѣта сѫщо не бѣха отъ естество да подобрятъ здравословното му състояние.

Онова, което природосъобразниятъ режимъ въ братска срѣда поправяше, е бивало често подравяно отъ една почти непонятна небрежност къмъ собственото здраве.

Като астрологъ, Жоржъ е зналъ, че 1940 г. е критична за него. Но той никога не се оплака предъ насъ. Напротивъ, не веднажъ спо-

мена съ най-голъмо спокойствие за едно евентуално заминаване отъ тоя свѣтъ.

Съгласно желанието си, той прекара три месеца на една висока поляна въ Родопите, доминираща надъ далечни простири. Той предположе последния месецъ да остане само съ чужди хора, може би, за да се сбѫдне онова, което бѣ предсказалъ самъ за края на своя животъ.

Иначе, той запази бодростъ до край. Последнитѣ му писма дишатъ свежестъ и възторгъ отъ дивната хубостъ на оня планински кѫтъ и говорятъ за една ненамалена жажда за работа.

На 22 юлий т. г., обаче, къмъ 9 ч. сутринята, Жоржъ е отлетълъ къмъ единъ по-хубавъ свѣтъ, за който той копнѣше въ последно време.

Така, земниятъ пътъ на Жоржъ завърши необикновено, както и бѣ протекълъ.

Още при пръвъ допиръ съ новото, младиятъ Г. Радевъ съзнателно жертвува шансовете за едно блестящо обществено положение въ полза на единъ високъ идеалъ. Той заръзва гладкия, удобенъ друмъ на традицията, за да поеме стръмната пътека сръщу общото течение. Неговъ дѣлъ бѣ да пробива нови пътища, да сочи нови хоризонти. Въ услуга на тая цель Жоржъ постави всичките си познания изъ областта на официалнитѣ и окултни науки и всичките си дарби. И той работи упорито, безшумно и крайно безкористно въ продължение на повече отъ две десетилѣтия мимо всички семейни и обществени затруднения. Въпрѣки дори тежката болестъ той остана до край вѣренъ на своя постъ като борецъ за единъ по-съвършенъ свѣтъ.

Неговиятъ животъ не бѣ дълъгъ. Жоржъ си замина едва четиридесетгодишенъ. Но той живѣ, както намѣри за най-добре и създаде едно дѣло, за което само малцина могатъ да мечтаятъ.

Жоржъ ще продължи своята работа чрезъ своите творби. Неговиятъ примѣръ ще освѣтлява нашия пътъ. Идеалътъ, на който той посвети живота си, ще върви въпрѣки всичко къмъ своята реализация за щастието на едно по-добро, по-просвѣтено и по-свободно човѣчество.

Нека миръ придружава свѣтлия духъ на Георги Радевъ, пионерътъ на новото време.

Боянъ Боевъ

Георги Радевъ

Днесъпреживѣваме преходно време между две епохи: една стара, която си отива, и друга, която се ражда. То се характеризира съ бурни прояви въ индивидуалния и колективния животъ, съ катаклизми отъ всъкакъвъ видъ, понеже новото напира, а старото не иска да даде своите позиции. Явява се единъ кипежъ, водовъртежъ, настѫпватъ катасрофи, като че ли загива всичко, обаче следъ бурята ще имаме тихъ, красивъ слънчевъ изгрѣвъ и усмихнати, ведри нови небеса.

Чуткитъ души всрѣдъ кипежа на днешното време долавятъ ясно, кои идеи сѫ животворни, пълни съ вѣтрешна правда, на кои идеи принадлежи бѫдещето. Такъвъ бѣше и Георги Радевъ, и затова, именно, той още отъ ранна вѣзрастъ застана въ редоветъ на борцитъ за новъ животъ на земята.

Животътъ му може да се резюмира само съ следнитъ думи: работникъ за единъ новъ свѣтъ, за една нова земя. Преди всичко той бѣше дѣлови човѣкъ — дѣлови въ това отношение, че у него винаги бѣше дѣйна мисълъ: какво може да направи за великата идея, която пълнѣше душата му съ огънъ и въторгъ.

Той представяше хармонично съчетание на идеалиста и реалиста въ този смисълъ, че не се задоволяваше само съ отвлеченъ идеенъ животъ, но работѣше да го превърне въ плътъ и кръвъ, въ дѣло.

Едничката му мисълъ бѣше: Великото Дѣло.

Едничкиятъ му бѣнъ бѣше: Идване на новия денъ на земята.

Едничката му воля бѣше: Работа и работа за свѣтлото Утро, което изгрѣва.

И тая работа му бѣше едничкиятъ източникъ на радостъ. Предъ величието на идеята, която го вдъхновяваше, за него блѣднѣха всъкакви лични интереси и планове.

И при най-малкия разговоръ съ него проличаваха всестранното му дарование и моогостранниятъ му интересъ. За целта е достатъчно да прелистите и „Пътътъ на звездата“ и другитъ му статии въ „Житно Зърно“, които не влизатъ въ този сборникъ, и да сравните мистичнитъ му статии, напримѣръ „Образътъ на жената въ Евангелието“ съ нѣкоя чисто научна статия, напримѣръ „Енергията на атома“ и пр.

Може ли да угасне свещениятъ огънъ, който горѣше у Георги Радевъ? Не, защото той идѣше отъ глъбините на неговото естество. И поради това, дето и да е, той нито за мигъ не може да прекъсне своята красива работа за новото, което иде.

Когато нѣколко души на земята се сдружатъ за обща материалина работа, щомъ тя престане, тѣ се раздѣлятъ и вече нищо не ги свързва. Но когато нѣколко души сѫ обединени чрезъ общия идеалъ, тамъ законътъ е другъ. Ето защо връзките между Георги Радевъ и приятелитъ му тукъ сѫ връзки неразривни, понеже сѫ връзки на Духа. Тѣ сѫ свещени, понеже сѫ отъ високо-идеенъ характеръ. И тѣзи връзки съ постепенния растежъ на душите ще ставатъ все по-свѣти, по-красиви и по-дѣлбоки.

Той дойде тукъ, за да извѣрши една ценна работа и да остави единъ свѣтъ и незаличимъ образъ въ душите ни.

И този свѣтъ образъ ще бѫде назидание и примѣръ за монахина, които вървята по вѣчния друмъ на живота.

Буча Бехаръ

Провинцията и Георги Радевъ

Ние го виждахме рѣдко. Презъ време на свѣтлите съборни дни и по време на нашите излети по Рила и Витоша. Но ние го познавахме; ние знаехме добре, какво място заемаше той въ нашия идеенъ животъ, ние виждахме добре неговата голѣма и рѣдка личностъ, неговото дарование, неговата душа, която така неотразимо трептѣше въ всѣки редъ, който се изливаше отъ неговата ржка.

Въ неговото лице ние виждахме единъ отъ първите работници, които строятъ птища въ нашето движение.

Думите не могатъ да изразятъ онова, което ние преживѣхме по неговата загуба — загуба въ обикновения човѣшки смисълъ. . . Георги Радевъ за насъ никога не ще бѫде загубенъ, никога, защото ние не го виждахме въ неговото тѣло, — крехъкъ съсѫдъ, а го виждахме въ неговите трудове, въ които умѣеше да изплете своите философски видения въ чудно поетични форми.

Тѣ ни звукаха като приказка, като пѣсень отъ единъ отвѣденъ миръ, миръ на красота, която той така горещо жадуваше да разкрие предъ всички.

Ние виждахме за мигъ тия безбрѣжни хоризонти, тия приказни свѣтове, до които той се възземаше, и сухата наука за неспециалисти се превръщаше въ мощна стройна хармония и истинска поезия — каквото бѣше за него — математика, поета и човѣка Георги Радевъ.

Бихме казали, че неговото перо, не, неговата лира пресекна. Заслушани въ последнитѣ му акорди, ние навеждаме низко глава съ очи потопени въ оня свѣтъ, за който той приживѣ мечтаеше, свѣтъ на вѣчния празникъ на духа, свѣтъ на красота, на човѣчина и свобода.

Ще го чуемъ ли пакъ? Ще го видимъ ли пакъ? Ние се вслушваме все наново . . . . Застанали, обаче, здраво на земята, нашите очи не стигатъ безкрай и ние казваме: Георги Радевъ не е вече между насъ.

Като жадувана музика ние ще се вслушаме, за да чуемъ познатъ тонъ.

Като за отлетѣла мечта ние ще копнѣемъ да го видимъ пакъ.

Житно Зърно, кждето той работи много години, ще стигне пакъ до насъ, ние ще го прелистимъ, но по неговите страници не ще намѣримъ малкото и познато „г“. Сънка ще премрежи нашия погледъ, топла влага ще блесне въ нашите очи, съ сърдце, отворено за него, ние ще кажемъ:

Свѣтли часове за тебъ, мили нашъ братъ!

Д-ръ М. Константиновъ

Мирътъ и свободата

„... всички народи — малки и голъми — иматъ еднакви права на земята; всъки народъ има правото да живѣе споредъ вътрешното изискаване на онова историческо предназначение, за което е призванъ“.

Изъ книгата: Животъ за Цѣлото.

Мирътъ, като понятие въ международното право, е единъ санкциониранъ редъ по силата на договори, които изразяватъ дадено конкретно политическо положение между две или повече държави по пътя на материалната сила, която нѣма за критерий международната справедливостъ, но силата на принудата.

Тази мисълъ е подчертавана многократно въ политическата история на човѣчеството, обаче, най-ярко е илюстрирана въ клаузитъ на всички досегашни мирни договори, които пренебрѣгватъ основните принципи на единъ поне относително справедливъ и траенъ миръ.

Идеята за миръ бѣше прегърната и отъ Обществото на народите, като едно отъ най-голѣмтѣ международни институции, познати въ дипломатическата история на държавите. Редицата опити, да се задържи мирътъ следъ Свѣтовната война по силата на постановленията отъ статута на О. Н., останаха безрезултатни.

Сѫщо така, много други срѣдства се препоръчваха отъ висшите политически срѣди, като метода за разореждането, колективните пактове за сигурностъ и др., обаче, не дадоха никакви реални резултати, напротивъ, доведоха до още по-голѣмъ международенъ конфликтъ, който се изрази въ последно време въ войната между демократията и авторитарните държави.

Всички тѣзи опити, които се правѣха на международна почва, пропаднаха, защото бѣше пренебрегнато най-важното начало, което е душата на мира, именно свободата.

Свободата, като мистично философско понятие, е много широко, но конкретно, отъ гледището на международното право, се изразява въ националното самоопредѣление на народите, които трѣбва да станатъ съзнателни органи по пътя на сътрудничеството въ общочовѣшкия организъмъ. Както казва Учителятъ — народите трѣбва въ края на краишата да съзнаятъ, че сѫ органически и неразривно свързани, а не само механически и по силата на постоянно промѣнливи политически и стопански интереси . . .

Последните международни събития, които ставатъ почти по всички континенти и специално въ Европа, идатъ да подчертаятъ, че, ако не се вземе за база принципътъ на свободата, който е най-важниятъ стимулъ за стопанско, духовно и културно творчество, мирътъ, който е желанъ отъ всички държави, ще остане едно праздно понятие, формула безъ всѣкакво реално съдѣржание.

Свѣтовното мнение трѣбва да каже своята разумна дума, т. е. да се претвори международниятъ хаосъ, който е продуктъ на едно неорганизирано минало, чрезъ мирна международна конференция, на която свѣтовната съвѣсть и висшата политическа справедливостъ, която има божественъ произходъ, да диктуватъ престъздаването на новия международенъ редъ, който ще открие по-свѣти хоризонти за стопанското освобождение на народите и ще даде путь на онѣзи духовни и културни заложби, скрити дѣлбоко въ общочовѣшкия гений.

Н.

Национализмът въ нашата съвременностъ

Идеалътъ на човѣчеството не е да се създаватъ силни народи, които да подчинятъ подъ своята властъ малките и по-слабите, а да се създаде едно човѣшко общежитие, въ което отдѣлните нации, независимо отъ своята физическа мощь и голѣмина, да участвуватъ съ равноценна стойност при попълване на общото. Въ единъ организъмъ има малки органи, чиято важност е неподозирano голѣма. Подчинението на единъ народъ отъ другъ народъ съ срѣдствата на насилието е варварство, което не отговаря на идеалитъ на нашата съвременностъ. Въ живота на народите може да има само духовно и културно надмошie и съревнование. Всѣко насилиствено завладѣване създава аномалия въ структурата на международния животъ, която рано или късно става гангrena въ тѣлото на човѣчеството. Нѣма нико единъ случай въ историята, когато едно насилие да е останало ненаказано. Духътъ, който работи тайно и съ вѫтрешна мощь, винаги намира начинъ да разкъса омразния обръчъ на принудата. Могатъ да бѫдатъ завладѣвани и владѣни само полудиви, получовѣшки племена, които нѣматъ дори и зачатки на култура. Но това продѣлжава дотогава, докато въ този народъ се появи искрата на осъзнаване, докато въ душата на нѣкой отъ тия мѣлчаливи роби, избрани и белязани отъ сѫдбата, се пробуди споменътъ за нѣщо далечно и той извика „Хайде!“.

За да има егоизъмъ между хората и отдѣлните народи, най-голѣмъ факторъ е грубиятъ материализъмъ на епохата. Вѣрно е, че се забелязватъ, и то на много място, наченките и на нова мисъль, но все пакъ, животътъ на народите се дирижира отъ грубия материаленъ егоизъмъ. Той отрича смисъла на еволюцията, а издига въ кулътъ слѣпата случайност и грубата сила.

Науката на древните върху свѣтовните цикли, която намира днес приемъ и адмирация отъ страна на видни представители на съвременната философска мисъль, опредѣля мястото на всѣки народъ въ свѣтовната еволюция така, както единъ анатомъ или физиологъ би намѣрилъ мястото и функциите на всѣки единъ органъ. Забравена въ своето о влияние и увлечена въ мощта на желѣзото, европейската циви-

лизация отдавна е изпусната оная нишка, която свързва човѣкъ и народитѣ съ висшето. Една грамадна частъ отъ хората, които населяватъ териториите отъ европейския континентъ, сѫ машинизирали своето съзнание за смѣтка на благородните състрадателни чувства, които живѣятъ въ човѣшкото сърдце, и затова тѣ се отнасятъ съ такова спокойствие и безразличие къмъ страданията на толкова милиони други човѣшки сѫщества. За благосъстоянието на едно семейство трѣбва отдѣлните съставящи го единици, догонвайки своите намѣрения по различни пжтища, да не изпускатъ изъ очи общите интереси на семейството. Ако отдѣлната личност се възпитава въ тачене и зачитане интересите на своите близки, тогава ще имаме едно възпитано общество, единъ издигнатъ народъ, едно благоденствуващо човѣчество. И ако чувството на национализъмъ не е подкрепено съ това висше самосъзнание, то се превръща въ една несимпатична страсть, безразсѫдна, и необуздана.

Единъ човѣкъ всѣкога храни у себе си любовъ къмъ заобикалящата го действителностъ, но какъ това чувство на любовъ може да се превърне на омраза къмъ другите? Границите на народитѣ не сѫ стени, които затварятъ и криятъ въ себе си две отдѣлни омрази, а синори на две лаборатории, въ които се изготвятъ еднакво ценни придобивки за общочовѣшкото семейство. Изводътъ, който следва да направимъ отъ данните на социологията, ни показва, че нацията е една „реална абстракция“ толкова необходима, колкото е необходимо тѣлото на човѣка, за да може чрезъ него да се прояви една по-велика реалностъ — духътъ.

Всѣки народъ носи своите дарове на великия жертвеникъ, всѣка нация, както казватъ Кантъ и Фихте, не е мъртъвъ обектъ, а субектъ-носител на своя собствена воля и никой нѣма право да разпорежда съ нея.

Бердяевъ казва, че нацията е единъ мистиченъ организъмъ, не опредѣлена рационално, а Франкъ — че „всѣко национално битие въ своите предѣли, може да се мисли като едно отъ многочислените прояви на абсолютното“. Разбрана само въ тоя широкъ смисъл на думата, нацията е въ състояние да съхрани драгоценните перли на духа, родени при специални условия.

Национализътъ на Изтокъ въ общи черти е лишенъ отъ тая бѣсна надпревара за надмошне и алчностъ. Кой знае, може би, земята тамъ е обширна, може би душата е обширна, та нѣма тая страшна надпревара, характерна за нашия западъ и за нашите дни. И тъкмо защото тоя западъ е положилъ цѣлия си общественъ строй на неукротимия и стихиенъ бѣсъ за материално надмошне, което убива всѣка помисъль за взаимопомощь, затова днесъ всѣки народъ гледа на всѣки другъ народъ съ очитѣ на врагъ, който се готови да дръпне отъ ржката му залъка. Западната дипломация не е нищо друго, освенъ една тънка и прозрачна завеса, задъ която се вижда двуличността и вълчата алчностъ. И нека да признаемъ, че национализътъ въ наше време, който въ по-голѣмата си частъ и на много място е лишенъ отъ вѫтрешни културни потици, нѣма особено високо качество. Той тече изъ улиците като стихийна човѣшка рѣка и повлича всичко безъ огледъ на качество и убеждение. Затова на много място той има изключително брутално-антикултуренъ характеръ. Че действително тоя национализътъ не е отъ

най-висока проба, показва фактътъ че той тръбва да се проповърда и „насаждда“. Не зная, защо тръбва да се тълкува чувството гладъ, когато то е толкова спонтанно и ярко. Защо тръбва да се говори за любовь къмъ своето, когато тая любовь е така жива въ всъки човъкъ? Туй, че хората говорятъ и демонстриратъ така очебийни нѣща, показва че тъ сж били употребявани като размѣнна монета въ пазарището, кѫдето за лични изгоди се търгува съ ценности. Обичамъ народа, срѣдъ който се родихъ и израстнахъ, защото той е внедрилъ въ душата ми неизличими спомени. Всъки обича пейсажа на страната, въ която живѣе, обича своето родно градче или село, защото тамъ за първи път е съзрѣлъ красотата въ свѣта, тамъ е получилъ първите ласки, тамъ е пролѣлъ първата чиста детинска сълза.

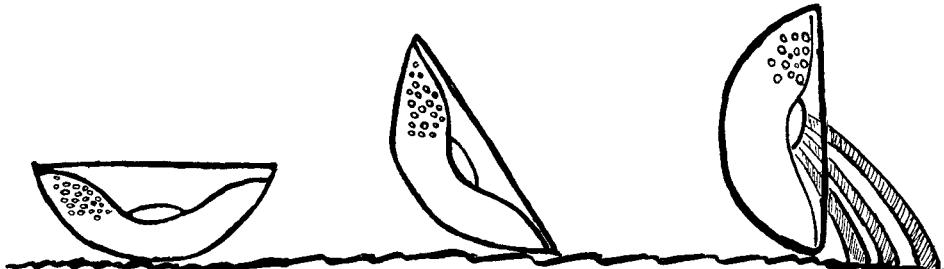
Нищо не е постоянно. Съзнанието на човѣчеството се разширява отъ день на денъ и ще дойде време, когато получиъ по-общирни хоризонти, човѣкъ ще разбере както своето място, така и мястото на своя народъ въ архипелага на народите. Тогава въ тоя прекрасенъ денъ човѣкъ ще се чувствува гражданинъ на планетата, а на отдѣлнитѣ народи ще гледа като на гнѣзда, въ които се кове общата човѣшка сѫдба. Между тия народи ще има едничка връзка—връзката на взаимно зачитане и взаимна непоколебима обичь.

Боянъ Боеvъ

Нови насоки на биологията

Както въ всички области на живота, тъй и въ биологията напоследъкъ се забелязва мощнъ подемъ. Той е въ две направления, които ще се постарая да очертая накратко.

Интересно е наблюденietо, направено отъ Енгелманъ върху едноклетъчното животно арцела. Знае се, че тия първаци иматъ черупка, чиято гръбна или горна страна е изпъкнала, а долната е вдлъбната. Въ срѣдата на вдлъбнатата страна има отворъ, отъ който излизатъ лъжекрачка, чрезъ които животното се движи. Енгелманъ е наблюдавалъ съ микроскопъ следното: когато случайно животното се допре съ гръбната си страна до предметното стъкло, т. е. легне гърбомъ, то на едната само страна протоплазмата развива вжtre въ себе

си газови мяхурчета. Така тая страна става по-лека, черупката съ тая си страна се издига и се изправя. Следъ това арцелата изпуска лъжекрачка (вижъ рисунката), чрезъ които се закрепва вече въ нормално

положение, т. е. изпъкналата страна на горе. Тогава мъхуритъ, които постигатъ целта си, се изгубватъ. Енгелманъ твърди, че това е психиченъ процесъ. Но понеже този психиченъ процесъ не може да се сравни съ човешката психика, то Густавъ Волфъ го нарича психоиденъ процесъ. По същата причина Густавъ Волфъ нарича „ентелехията“ на Дришъ не психиченъ факторъ, а психоиденъ. Другъ примъръ за влиянието на психичното върху физиологичното имаме у жабите. Напримъръ, жабата въ зелена околнна сръда е зелена, а въ кафява околнна сръда става кафява. Следъ унищожението на зрението у жабата, това измѣнение на цвета ѝ споредъ околната сръда не се извършва.

Още по-поразителни примъръ за въздействието на психичното върху физиологичните процеси имаме въ опитите на френския лъкар Фокашонъ. Той хипнотизира едно лице, написва съ моливъ на ржката му една дума и му казва: „Следъ нѣколко часа на това място, дето е думата, ще бликне кръвъ отъ кожата“. — Той събужда лицето; то не помни нищо отъ това, което му е казано, обаче това работи въ него-вото подсъзнание. И на уречения часъ, тъкмо на това място, дето е миналъ моливътъ, виждаме бликала кръвъ отъ кожата. Докторъ Фокашонъ правилъ и други опити: залепва късче бѣла хартия върху ржката на приспаното лице и му казва, че това е пластиръ-везикаторъ, който предизвиква мъхури върху кожата. Събужда го, и следъ нѣколко часа на това място на кожата се издупва мъхуръ, пъленъ съ течностъ, т. е. тъкмо това се явява, което се причинява отъ истинския пластиръ-везикаторъ. Сега прави обратния опитъ: тури истинския пластиръ-везикаторъ върху ржката му и му казва: „Това е обикновена хартия и нѣма да укаже никакво влияние върху кожата“. — И наистина, пластирътъ не упражнява никакво действие.

Тукъ виждаме ясно, какъ психичното въздействува върху физиологичните процеси — виждаме, какъ психичното е причиненъ факторъ за физиологичните процеси.

Густавъ Волфъ казва по този въпросъ: „Машинистътъ, който кара локомотива, като вижда спирачния сигналъ, спира трена. Биология-механистъ казва: „Имаме една верига отъ двигателни процеси, като почнемъ отъ дразненето на ретината въ окото на машиниста и дойдемъ до спирането на локомотива чрезъ ржката му. Въ веригата движения нѣма никакво място за душата“. Обаче, може ли да се изключи психичното като причиненъ факторъ за движенията на машиниста и трѣбва ли да приемемъ неговите движения за несъзнателни, рефлекторни? Може би движенията на онзи машинистъ, който съ години е работилъ, съ станали автоматични, но какво ще кажете за начинаещия машинистъ? Може ли да се приеме същото и за него?“ Нѣкои приематъ паралелизъмъ между психичните и физиологичните процеси и казватъ, че може да съществуватъ паралелно, едновременно и двата вида процеси. Обаче, Густавъ Волфъ, който приема каузалното (причинно) взаимодействие между психичните и физиологични процеси, казва: „Нѣкой намира противоречие между телевологията и причинността (каузалността). Ентелехията на Дришъ трѣбва да се приеме като каузаленъ факторъ. У Аристотеля душата е причина на всички органически процеси. Също така и ентеле-

хията на Дришъ има каузално значение. Че телеологията^{*)} и причинността не си противоречатъ, се вижда отъ участието на психичното като каузаленъ факторъ въ човѣшкия животъ при движениета на нашето тѣло. Тѣзи движения сѫ физиологични процеси, но никой не може да оспори, че тѣ сѫ въ причинна връзка съ психичните ни процеси. Сѫщото се наблюдава и при всички други сѫщества. Следователно, психичното трѣбва да се смѣта като причиненъ, каузаленъ факторъ. Може ли биологът да бѫде задоволенъ отъ твърдението, че такива сложни процеси като душевниятъ животъ играятъ ролята на безценно придружаващи явления на една част отъ тѣлесните процеси? Ние не можемъ да си представимъ едно придружаваще явление като действително, ако не е въ каузална зависимост съ явленията, които го придружаватъ. Винаги отдѣлните фази на сънката стоятъ въ причинна зависимост съ съответните фази на първичните процеси. Следователно не можемъ да си представимъ единъ паралеленъ процесъ, който не е въ причинна (каузална) връзка съ онъ процесъ, съ който е паралеленъ. Теорията за естествения подборъ иска да обясни целесъобразността, която сѫществува въ организма, механически. И за това естествениятъ подборъ се нарича още а т е л е о л о г и я . Но туй, което наричаме първична целесъобразност, показва немеханичния характеръ на жизнените процеси".

Що е първична целесъобразност? Да си представимъ, че единъ организъмъ е поставенъ при такива условия, при каквито не е биъ поставенъ до сега въ миналите поколѣния. Но въпрѣки това организъмъ реагира целесъобразно. Тая целесъобразност не може да се обясни съ естествения подборъ, защото за да може да действува последниятъ, трѣбва да има на разположение дълго време и редъ поколѣния. А пъкъ сега ние изкуствено поставяме нѣкои органи за пръвъ пътъ въ съвсемъ нови условия, и при все това организъмъ реагира целесъобразно. Такива опити говорятъ, че жизнените процеси не сѫ отъ механиченъ характеръ, но тукъ играятъ роля психични процеси, или по-добре казано психоидни.

Дришъ казва: „Дали може да се измисли една машина, която да може да отговаря по съответенъ начинъ на всѣко ново дразнене, и отговорътъ да се измѣнява споредъ всѣко ново дразнене? Измислянето на такава машина е немислимо. Може да се измисли една машина, която да има вторична целесъобразност, обаче не може да се измисли машина съ първична целесъобразност, т. е. да реагира целесъобразно на дразнения, които сѫ отъ специаленъ характеръ и за пръвъ пътъ въздействуватъ върху машината. И затова не може да се обясни механически целесъобразната дейност на единъ организъмъ. Ето защо при дейността на организма трѣбва да приемемъ единъ факторъ, който не посрѣдствено създава целесъобразно реагиране, а именно виталистичния факторъ".

Румблеръ нарича ентелихията на Дришъ агентъ съ телеологиченъ характеръ.

Сега нека разгледаме друга една страна на новата биология.

Лаковски е правилъ следните опити: мѣжки пеперуди, пуснати въ въздуха, намирали сами женски пеперуди, скрити въ тревата на из-

^{*)} Думата „т е л е о " значи на старогрѣцки ц е л ь . Телеология значи разглеждане въпроса за целта на това, което става.

вестно разстояние. Нѣкой може да помисли, че тѣ сѫ ги намѣрили чрезъ нѣкаква специфична миризма. Обаче убиватъ женскитѣ пеперуди, и мажките не могатъ вече да ги намиратъ. Съ многообразни подобни и други опити съ разни животни, гръбначни и безгръбначни, а сѫщо и съ растения, Лаковски е дошълъ до заключение, че организмът изпуска радиации или известенъ видъ лжчи. Възь основа на своите опити той доказва, че организмът е едновременно радио-приематель и радио-предавател. Напримѣръ, пипалата на пеперудата сѫ антени за радио приемане и радио-предаване.

Нѣщо повече: доказва се съ по-подробни опити, че лжчите или радиациите на организма сѫ организирани, както е организирано и физичното му тѣло. Така дохождаме до едно по-дълбоко схващане на естеството на организма. Тѣлото на радиациите не е нѣщо откъснато отъ физичното тѣло на организма, но е въ жива връзка съ всички жизнени процеси въ организма. Ето защо не могатъ да се разбератъ въ бѫдеще физиологичните процеси въ организма, ако се изучаватъ безъ връзка съ лжчите или радиациите, които го проникватъ.

И така, за новата биология сѫ характерни две нѣща:

1. Констатиране лжчите или радиациите на организма и тѣхната връзка съ физиологичните, съ жизнените процеси.
2. Констатиране влиянието на психичния факторъ, както върху физиологичните процеси въ организма, така и за еволюцията на организмите.

Всички тѣзи биологични изследвания сѫ още въ началото си, но още отъ сега се вижда, че тѣ въ бѫдеще обещаватъ да отворятъ нови хоризонти за изучаване и да измѣнятъ коренно днешното схващане за природата.

D-r J. St.

Физико-метафизичното въ медицината

(По едноименната статия на Д-ръ Buttersack въ сп. „Hypokrates“, 1937 г.)

„Малцина сѫ ония, които сѫ схванали смысъла на нѣщата и сѫщевременно сѫ дейни; смысълътъ разширява, но възпира; дейността съживява, но ограничава“. Гьоте.

Единъ гръцки философъ казва за специалиста ученъ следното: „Специалистътъ е човѣкъ който отъ дълго гледане въ една точка е ослѣпѣлъ“. И действително, непримиримостта въ възгледите на ученитѣ винаги потвърждава това. Ние виждаме, че всѣки се стреми да стане специалистъ, и като застане върху известенъ клонъ, загубва представата за цѣлото.

Въ противовесъ на тѣзи специалисти сѫ се явявали отъ време на време синтетични натури, които сѫ свързвали и обединявали човѣшките познания, и така се е идвало до по-пълно схващане на онзи първиченъ хармониченъ всемиръ, каквъто е билъ и е проявенъ отъ Всевишния.

Отъ бездната между физиката и метафизиката познаваме много малко. Поради това синтезирането на физичния и метафизичния свѣтъ изглежда като невъзможно.

Смѣли човѣшки умувания сѫ се мжчили да поставятъ мостъ между тѣзи две сфери на свѣта; но тѣй като тѣ сѫ оставали винаги съ възможностите на човѣшкия мозъкъ, който все пакъ е ограниченъ въ земното, понеже носи следи отъ физичната си структура, сѫ оставали безрезултатни.

Все пакъ това е възможно, като приемемъ едно единство, което сѫществува и се изявява както тукъ, така и тамъ, и споредъ степенъта на нашето възприемане попада въ съответни форми, явления и сили въ нашето съзнание. Това все-единство, тази Първична Основа сѫ търсили и изследвали всички човѣшки умове.

Парацелзъ, Валентинъ Вайгель, Бьоме и др. съзираха тази сѫщина на нѣщата въ финнитѣ сгъстявания у човѣка, съ помощта на които той може да обгърне както материалнитѣ, така и нематериалнитѣ нѣща. Ние знаемъ, че Гьоте нарече това Нѣщо: „Неизследваемото за насъ, недостъпното“.

Диогенъ отъ Аполония дойде до представата за Диханието — оживѣния Въздухъ. Това Дихание, този Въздухъ съответствува на Първоосновата на всички нѣща. Той е вѣченъ, непреходенъ, въ всичко съдържащъ се, а като причина за живота, за хармонизирания свѣтъ той притежава разумъ.

Ученитѣ днесъ и по това спорятъ: дали Диогенъ е приемалъ два вида въздухъ — единъ емпириченъ, тѣй както той ни обгръща, и единъ метафизиченъ. Какъ ученитѣ ще разрешатъ този споръ, това е безразлично; понеже тѣй или иначе, думата и понятието въздухъ у Диогенъ бѣ само едно сравнение, тѣй както у индийцитѣ — огньътъ, а у Талесъ и неговитѣ финикийски предшественици — водата.

Модерната наука и медицина съдъщери на ренесанса — на изследванията, основани само на факти. Факти! само факти! бъдат по-викътъ. Синтезирането на тези факти не бъдат нужно. „Hypotheses non fingo“ (съ хипотези не се занимавамъ) — се произнасяше Нютонъ, като презираше подобни функции на духа. Нютонъ не е създавал, отъ кой метафизиченъ свѣтъ съ произхождали неговите открития.

Така се е дошло до това положение, че науката се занимава само съ видимото — измѣримото. АнATOMията и патологията владѣятъ все още медицината. Микроскопътъ и рентгенътъ се използватъ също за тези цели; клиничната медицина се изнурява въ симптоматологията.

Къмъ този начинъ на мислене принадлежи стремежътъ на човѣка да пътува съ темпото на най-бързите съобщителни срѣдства, за да може въ къжо време много да види. Бързината на този животъ ни гони постоянно по повърхнината на земната кора, като постоянни „рекордни творци“, възпирайки ни обаче да осъзнамъ и обгърнемъ метафизичната страна на сѫщия този животъ. А всичко това причинява нашата неустойчивостъ, като се похабяваме психически и физически въ буритъ на дена.

Въ наше време трѣбва да се отбележатъ две събития въ областта на науката: откриването на обмѣнните връзки между материята и силите т. е. материализирането на лжитъ и излъчванията на материята; също влиянието на душата върху градежа и функциите на организма.

Всѣки знае, че електрическиятъ и свѣтлинни лжчи влизатъ въ нашето тѣло и тамъ биватъ преработени; други въ по-голѣмата си част намъ непознати лжчи се излъчватъ отъ нашето тѣло. По този начинъ кожата престава да бѫде една гранична повърхностъ, а по-скоро организътъ се намира въ постоянни обмѣнни отношения съ извѣнъ-физични области. Ф. Алвердесъ казва: „Никога не е затворенъ единъ организъ само самъ за себе си! Безпрепятствено противатъ влияния отъ свѣта въ него. Отъ друга страна постоянно изтичатъ отъ него въ свѣта“.

Нека припомнимъ, че електрическиятъ движения не съ нищо друго освенъ потокъ отъ потенциални диференции; а съ това представата на Диогенъ за сгъстяванията става вѣрна. Престари представи ставатъ съ това живи; понеже още за индийския мислителъ Микро — и Макрокосмъ съ си влияли безпрепятствено; една проява въ физическия свѣтъ съответствува на нея подобна въ метафизичния свѣтъ.

Съ право се гордѣемъ на безбройно многото открития въ областта на физиката. Обаче, ние загубихме отъ очите си метафизичните обмѣни и съ това нарушихме съразмѣрността на нашата психо-физична цѣлостъ; още споредъ питагореца Тимеусъ въ това се крие главната причина на органичните и психични заболявания.

Ние забравяме, че психичните компоненти, които ние схващаме като душа, не съ никакви мозъчни призраци, но мощни енергии, подобни на най-висшите електро-магнитни. Тѣ съ действително подобни на последните, макаръ и да не притежаваме апарати за изследването имъ, а се доказватъ само чрезъ наблюдаване влиянието имъ върху опредѣлени живи субстанции.

Нѣкой казва: „Извѣнъ нашите наблюдения не сѫществува нищо“. Обаче, колко величествено е това нищо съ своите хиляди скрити непроникнати възли? За съжаление е само, че миналиятъ поколения учени

много малко внимание отдаваха на психо-физичната цѣлостъ на организмите.

Точно когато химическите и физически възгледи за устройството на живата материя клонѣха да взематъ върхъ въ редоветъ на нашите научни трудове, се явиха пакъ психичните фактори въ противовесъ както като ржководни фактори въ изграждането на живата субстанция, така и при нейните разстройства -- въ функция и градежъ -- и при нейното възстановяване до здравното ѝ първично състояние.

Единъ метафизиченъ принципъ има на лице и то отъ психиченъ характеръ: психично-ржководени функции има както въ ржководството на цѣлостния организъмъ, сѫщо и въ ржководството на функциите на отдѣлните органи, а така и въ функциите на отдѣлните клетки.

Пита се, кой е онзи психомоторенъ мостъ, който свързва метафизичните области на организма съ неговите физични форми?

Електричеството се явява въ най-добро съседство съ съзнанието. Изследванията оставатъ все още само при електрическо-магнитните енергии. И действително, ако търсимъ нѣщо, което вѣчно прониква вселената и свързва формите ѝ, както съзнанието въ живия човѣшки организъмъ, то спираме се до сега на електро-магнетичните енергии.

Тѣзи енергии поставятъ мостове между голѣмите и малки небесни тѣла. По сѫщия начинъ психическиятъ животъ на организмите поставя мостове между всичко живо: както между микроскопическо малките клетки или комплекси отъ тѣхъ -- органите, така и между всички организми и между тѣхните групировки -- растителното, животинското и човѣшко царства.

Въ тѣлото и душата се сплитатъ безбройно много метафизични влияния, които сѫ невидими за нашето физично възприемане, но се проявяватъ въ живота на организма, кѫдето могатъ и да се проследятъ. Така щото, ако погледнемъ съ добъръ погледъ къмъ метафизичното на душата и тѣлото, то не сме вече така слѣпи за истината.

Душевните неразумни прояви действуватъ направо на съответната психична страна на живата субстанция и отъ тамъ причиняватъ безредие въ нейната структура -- следователно и въ функцията ѝ.

Литература — източници:

Alverdes: Leben als Sinnverwirklichung.

Zeller: Philosophie der Griehen.

Mittasch: Katalyse und Katalysatoren in Chemie und Biologie.

Fries Carl: Das biolog. Formbildungsgesetz.

П. М.

Астрология

Планетните аналогии за професия, занимание и пр.

по Моренъ и др.

Уранъ

харм. — Ясновидци, видни окултисти, пионери, революционери - или диктатори - реформатори, изобретатели, от криватели, хора на електротехниката и въздухоплаването — изобщо оригинални хора;

дисхарм. — Обикновени представители на горните категории, неврастеници, екцентрици, демагози, асоциални типове.

Нептунъ

харм. — Мистици, идеалисти, хора на изкуството, космополити, утописти, медиуми — изобщо загадъчни хора;

дисхарм. — Слабоволни нагури, манияци, истерични хора, морфинисти, съзаклятници, измамници, шарлатани, престъпници.

Психологичните значения на планетите

по М. Хайнделъ и др.

Слънце

харм. — Великодушие, благородство, творчество, артистични дарби, организаторски талантъ, идеализъмъ, възвишени стремежи, покровителство, щедрост, достойност, авторитетност, честност, върност, истинолюбие, откровеност, воля, солидност, дълговитост, смълостъ, решителност, самоувъреноност, жизнерадост, независимост, сериозност, спокойствие, енергия;

дисхарм. — Липса на всъкаква амбиция, небрежност, самонадежност, бомбастичност, щеславие, страхливост, надменност, гнъвъвъ, властолюбие, себелюбие, деспотичност.

Луна

харм. — Майчинска любовь, градивни способности, мистични склонности, разсъжливость, доброта, религиозно чувство, магнетичность, въображение, чувствителност, възприемчивост, съзерцателност, кротост, мекъ, тихъ характеръ, скромность, приспособяване, общителност, обичъ къмъ домашното удобство, но и къмъ пътуванията, романтичност, послушност;

дисхарм. — Мечтательность, подражание, свенливость, равнодушие, болезнена чувствителность, меланхоличность, нерешителность, колебливость, беспокойство, боязливость, суевърие, непостоянство, детински характеръ, суетность, страхливость, недеятельность, небрежност, наивность, капризность, фантастичность, сервиленность, необмисленост, безхарактерност.

Меркурий

- харм. — Интелигентность, остроумие, находчивость, прозорливость, писателски дарби, ораторски способности, логика, финност, любознателност, убедителност, хитростъ, схватливост, съобщителност, приспособимост, практичност, сръчност, бързина;
- дисхарм. — Недеятелност, разсейаност, беспокойство, забравяне, бъбривост, повърхностност, непостоянство, капризност, любопитство, неодъланост, нахалство, глупост, сервиленост, профаниране, скритост, демагогия, интриги, невърност, нечестност, лукавство.

Венера

- харм. — Хармония, любвеобилност, самопожертвувателност, артистичност, доброта, искреност, помирителност, състрадание, милост, чувствителност, съзерцание, спокойствие, общителност, приспособяване, елегантност, гъвкавина, весъл иравът;
- дисхарм. — Нехайство, безредие, мекушавост, безгрижие, леност, щеславие, простащина, разпуснатост, лекомислие.

Марсъ

- харм. — Въодушевление, самопожертвувателност, самообладание, градивни способности, реформаторство, ненавист към робство и несправедливост, организаторски талантъ, предприемчивост, храбростъ, върност, искреност, откровеност, самоувъреноност, решителност, бойкостъ, динамичност, дъловитост, независимост, практичност, сила, бързина, дисциплина;
- дисхарм. — Критичност, самонадеяност, лудешка смълост, амбициозност, недисциплинираност, прибързаност, нетърпеливост, разпиляване, непостоянство, нехармоничност, самохвалство, сладострастие, цинизъмъ, надменност, буенъ, раздразнителенъ, горещъ, заядливъ, повелителенъ, нападателенъ темпераментъ, своенравие, опърничавост, ревност, грубъ, гнъвенъ, дързъкъ, нахаленъ, дивъ, необузданъ характеръ, необмисленост, безпжтство, алчност, егоизъмъ, умраза, деспотичност, разрушителност, жестокостъ.

Юпитеръ

- харм. — Великодушие, благородство, мъдрост, благоразумие, благотворителност, човѣколюбие, милосърдие, честност, сърдечност, благосклонност, справедливост, религиозност, преданност, авторитетност, разбиране и прошаване, толерантност, откровеност, приветливост, тактичност, помирителност, спокойствие, уравновесеност, умъреност, оптимизъмъ, общителност, съхраняване, приспособяване, почтителност, върност къмъ закона;
- дисхарм. — Човѣкъ на традицията, равнодушие, отлагане, надутост, разточителност, обичъ къмъ удоволствията и външния блѣсъкъ, щеславие, самохвалство, лицемърна набожност, беззаконие.

Сатурнъ

харм. — Съвестност, самоотричане, справедливост, върност, достойнство, дълбокомислие, предвидливост, преценяване, логика, съсръдоточеност, методичност, тактичност, търпение, трудолюбие, солидност, постоянство, твърдост, издръжливост, сдържаност, независимост, сериозност, предпазливост, въздържание, обич къмъ простотата, пестеливост, аскетизъмъ;

дисхарм. — Мълчаливост, затвореност, бавност, умора, свенливост, равнодушие, меланхolia, печаль, инершителност, навъсеноност, недоволство, скептицизъмъ, обезсърчаване, съмнение, подозрителност, самоизмъжване, песимизъмъ, отчаяние, скъжперничество, материализъмъ, студенина, упоритост, твърдоглавие, боязливост, страхливост, догматичност, консервативност, тъсногръдие, egoизъмъ, строгость, скритост, ревност, застъпство, нетolerантност, деспотизъмъ, безсърдечие, безщадност къмъ себе си и другите, неумолимост, подмолност, злоба, отмъстителност, суровост, разрушителност, жестокост, коварство.

Уранъ

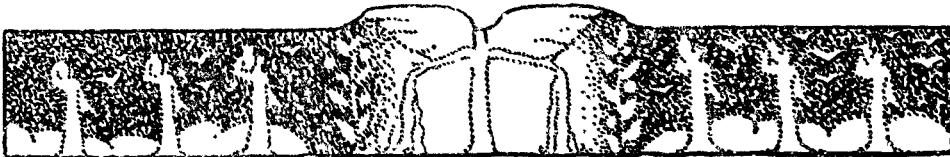
харм. — Напредничавост, окултни интереси, реформаторски стремежи, изобретателност, интуиция, свободолюбие, обич къмъ извънредното, независимост, критичност, оригиналност, романтичност, пъргавост;

дисхарм. — Недружелюбност, нервност, критикуване, непостоянство, опърничавост, ексцентричност, избухливост, фанатичност, невменяемост, порочност.

Нептунъ

харм. — Пророческо вдъхновение, мистичност, духовност, музикалност, сензитивност, чувствителност, любовъ къмъ непонятното, въображение;

дисхарм. — Довърчивост, податливост на влияния, равнодушие, медиумичност, неврастеничност, истеричност, маниачество, хаотичност, хитрост, измамничество, нечестност, извратеност.

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Б. Боевъ

Витошки разговоръ съ Учителя

Пролѣтна екскурзия на Витоша. За пръвъ пътъ отиваме тамъ тая пролѣтъ. Какъ тя винаги ни се представя въ новъ ликъ. Днесъ тя ни говори нѣщо, което никога до сега не ни е говорила. При всѣко посещение тя ни разкрива нови тайни, поднася ни нови дарове изъ неизчерпаемата си съкровищница. Днесъ тя е тѣй разположена къмъ настъ! Но и ние я обичаме. Съ любовъ навлизаме въ нейните недра. Вслушваме се и въ най-лекия вѣтрецъ, вглеждаме се и въ най-малкото камъче, цвѣте, тревичка или храстъ, за да доловимъ това, което иска днесъ Витоша да ни каже Слънцето е така приветливо къмъ настъ днесъ. Небето е синьо; само малки нѣжни, бѣли облачета надъ хоризонта. Още при изкачването единъ извиква: Изгрѣвъ! Всички се спирате по склона на планината, вгледани въ изтокъ. Тамъ розови краски се мѣнятъ всѣки мигъ. Птичките летятъ надъ главите ни и огласяватъ околността съ шумния си концертъ; и тѣ долавятъ животворната енергия, която въ този мигъ се разлива отъ изтокъ. Не е ли това тѣхниятъ радостенъ, молитвенъ поздравъ?

Каква свежа, млада трева горе на нашата обична полянка! Тукъ-таме по срѣщнитѣ усойни мѣста има още остатъци отъ съѣжни прѣспи. На всѣкажде характернитѣ за този месецъ тукъ сини минзухари.

Следъ нѣколко часа престой всички сме събрани около Учителя. Той поглежда цвѣтъта около настъ и казва:

— Като влѣзе жълтиятъ цвѣтъ въ мене, събужда мисъльта. Червениятъ цвѣтъ като влѣзе въ менъ, събужда вѣрата. Цвѣтътъ е като храна.

Около настъ пчелите бѣрзатъ да използватъ ранните пролѣтни цвѣти. Учителятъ казва по този поводъ:

— Въ една вѣзпитателна школа всѣки трѣбва да има по единъ пчеленъ кошеръ и да работи съ пчелите. Тѣ ще му дадатъ примѣръ, какво нѣщо сѫ чистота и разумна работа. Тѣ приематъ и предаватъ радио-вѣлни. Тѣ сѫ радио-приематели и радио-предаватели. Ние едвамъ сега си служимъ съ радио, а пчелите — отъ хиляди години. Но въ бѫдеще много нови сили ще се развиятъ въ човѣка. Въ бѫдеще нѣма да има скрити работи; ще виждатъ презъ завесата и презъ стенитѣ, какво вѣршиште въ стаята. Ние сега мислимъ, че не ни виждатъ. Обаче невидимиятъ свѣтъ вижда, какво правишъ.

Става въпросъ за красотата. Учителятъ казва:

— За да бѫдете хубави, трѣбва да учите закона на косметиката. Вие искате да поправите челото си, носа си, бръчки си и пр. Има известни мисли, които правятъ това. Мощно действие както върху човѣшките черти, така изобщо върху цѣлия човѣкъ има любовъта. Тя

прави човѣка красивъ. Тя е най-разумното, най-реалното нѣщо, което работи въ всички области. Тя е подбудителната причина. Всѣко нѣщо, което нѣма задъ себе си любовъта, е слабо. Щомъ дойде любовъта, тя подбужда. Безъ нея ти седишъ пасивенъ. Щомъ тя дойде, ти веднага се ободришъ. Единъ дойде при менъ и ми каза: „Зашо съмъ длъженъ да обичамъ?“ — Казахъ му: „Ти като любишъ, ще живѣешъ. За да не умрѣшъ, трѣбва да обичашъ“. Тогава той ми каза: „Това е другъ въпросъ“.

— Какво е действието на любовъта?

— Тя като дойде, заличава всички погрѣшки на хората, и тебе ти става приятно да гледашъ на миналото си. Като дойде любовъта, никой не може да те лъже. Щомъ я нѣма, всѣки може да те излъже. Тя е една нова наука. Най-първо трѣбва да се отучите отъ старото.

Вие обичате нѣкого. Имате ли ясна представа, какво нѣщо е обичътъ? При любовъта има едно прояснение, едно прозрение. Преди да е почнала любовъта да работи въ човѣка, той е въ спещо състояние. Щомъ дойде тя, има пробуждане. Тогава умътъ, сърдцето и волята функциониратъ правилно. И тогава постожлавашъ като гениаленъ човѣкъ. Всѣко нѣщо на място го правишъ Този, който те обича, те поставя на равно съ себе си. Любовъта никога не допушта да обвинишъ онзи, когото обичашъ. Можешъ да обвинишъ самия себе си, но не и него.

Любовъта дава абсолютна свобода. Като дадешъ едно благо на онзи, когото обичашъ, ще се отдалечишъ — той да не те вижда.

Оня, който те обича, никога не може да ти направи пакость. Това е абсолютно невъзможно. Когато си въ присъствието на единъ човѣкъ, който те обича или когото обичашъ, ти усъщаши, че имашъ цена. Като дойде любовъта, усъщаши, че имашъ цена, усъщаши се силенъ. Като изгубишъ любовъта, усъщаши, че всичко си изгубилъ.

Тя има магическа сила. Като дойде любовъта у една баба, тя става млада 19 годишна мома. Тя усъща вѫтре, че е млада. А пѣкъ младата 19 годишна мома като изгуби любовъта, става стара баба.

Единъ братъ казва:

— Единъ американски писател разправя за една 75 годишна жена, която изглеждала 25 годишна. Но тя имала любовъ.

— Една мома — царска дѣщеря — когато трѣбвало да мине презъ едно царство, начернили я, за да стане грозна, додето мине презъ това царство, дето хората не били съвѣршени. И следъ като минала презъ него, пакъ станала красива.

Трѣбва да бждешъ толкозъ проницателъ, че задъ грозното лице да виждашъ красивото лице, което искашъ!

Ние познаваме външно хората, гледаме очитѣ имъ, носа имъ и пр., но това не е човѣкътъ. Това е само външното му проявление. Ако ние познаваме душата, любовъта ни ще биде постоянна.

— Може ли да се изгуби любовъта?

— Любовъта, която се губи, не е сѫществена. И знание, което се губи, не е сѫществено. Истинската любовъ не се губи. Истинското знание сѫщо.

Нѣкои искатъ първите мѣста. При любовъта ще вземете последното мѣсто. Щомъ вземашъ първо мѣсто, нѣма да видишъ нищо.

Събрали се двама светии. Единиятъ ималъ самомнение, не искалъ да се допира, да се доближава до грѣшнитѣ. Вървялъ и виждатъ единъ беденъ човѣкъ съ счупенъ кракъ. Другиятъ светия се навелъ и

поправилъ крака на този човѣкъ. А пѣкъ първиятъ светия не искалъ да се допре до него.

— Какъ може да се добие любовъта?

— Всички вие я имате; безъ изключение я имате, но трѣбва да я проявите. Ако нѣмате любовъ, какъ ще я искате тогава?

Каквото и да ви се случи при любовъта, никога не роптайте; струва си; то е все печалба. Едно преживѣване на любовъта струва повече, отколкото да спечелишъ 10,000,000 лева.

Каквото е положението на царския синъ, такова е и вашето положение, ако имате вѣра. Ако имате такава вѣра, каквато има царскиятъ синъ въ баша си, тогава ще имате и положението на царския синъ.

Въ „камера-обскура“ трѣбва да има тѣмнини и само едно свѣтло място. Та, за да разбереге любовъта, трѣбва да имате една „камера-обскура“. Само тогава ще я разберете. „Камера-обскура“ — това е страданието. При страданието ще разберете любовъта.

Тѣзи скъжпоценни камъни при какво налѣгане и при каква висока температура сж се образували! Ти се радвашъ на скъжпоценния камъкъ, но той си казва: „Докато стана такъвъ, азъ си зная!“ Съвременниятъ хора искатъ да станатъ като диаманти, но не искатъ да минатъ по пътя на диаманта. За да минешъ по пътя на добродетелитъ, трѣбва да минешъ пътя на изпитанията. Това е каляване.

Нѣкой казва: „Дали ще оценятъ любовъта ми?“ И той не иска да си отвори душата. — Ти запали свѣщта си, дай любовъта си и не мисли, какво ще правятъ хората — дали ще оценятъ любовъта ти или не.

Не тѣрсете да ви обичатъ, но тѣрсете да обичате. Най-първо, вие вѣрвате, че нѣма, кой да ви обича. То е едно заблуждение. Щомъ живѣете на земята, значи има, кой да ви обича.

Сегашнитъ езици сж много слаби, за да означатъ любовъта. Нѣматъ една дума, която да изрази правилно нейното значение.

Като изучавате окултната наука, ще видите, че любовъта периодически иде на земята, периодически иде въ духовния свѣтъ и периодически иде и въ умствения свѣтъ.

— Кое е основното заблуждение на днешното човѣчество?

— Ние се заблуждаваме, като искаме да направимъ живота личенъ. Той не е личенъ, а е всеобщъ. Когато единъ обича нѣкого, ти мисли, че тебе обича. Когато поливашъ нѣкое цвѣте, мисли, че за тебе го поливашъ. Когато изгрѣвашъ звездитъ или сънцето, мисли, че за тебе изгрѣвашъ. И така е въ сѫщностъ, защото единството лежи въ основата на всичко. Благодари, че другите сж лобре. Щомъ другите сж добре, и на тебе ще бѫде добре. Всичката погрѣшка на хората седи въ това, че искатъ да живѣятъ своя личенъ животъ. Човѣкъ постепенно трѣбва да разшири живота си: отъ начало ще живѣе за едного, после за двама, за трима и така постепенно ще се разширива, додето дойде да живѣе за всички. И хората като не живѣятъ за васъ, и вие като не живѣете за тѣхъ, отъ тамъ идатъ всички страдания.

Въ бѫдеще колко нѣща още седятъ за човѣка, колко блага Човѣкъ е още въ буквата „А“ на живота,

Свѣтътъ съдържа безкрайни възможности. Сегашната ни невъзможность е бѫдеща възможност. Сегашното противоречие е бѫдеща възможност. При любовъта всички разумни нѣща сж възможни и всички неразумни нѣща сж невъзможни.

Тѣрсете това, което привидно нищо нѣма, а всичко дава.

G. N.

По колелото на зодиака

Д Е В А

Печална и суха като пустиня е земята безъ обичь! Ридаятъ хълмоветъ, плаче вечерниятъ късенъ повѣй отъ планината, а звездитъ—високо, високо, тръпнатъ замислени и мълчаливи, зачакали съ вѣкове да цѣвне едно цвѣте въ сърдцата ни.

Презъ дения зрягътъ житата, а вечеръ потрепватъ тѣнките имъ стволи сякашъ жални струни — издали едва дочутъ шепотъ.

Въ срѣднощния часъ, забулена съ тѣмно намѣтало, съ влажни очи, бди надъ свѣта чистата небесна жена, която роди самотното и бездомно дете, привито въ чужди дворове, замръкнало по нѣзнайни друмища.

Кога ще се завѣрне? Ще дойде ли то нѣкога въ топлитъ скучи на своята майка, навела скрѣбенъ ликъ надъ долинитъ? До кога по неговитъ сирашки сълзи ще се отразяватъ далечните блѣсъци на къснитъ съзвездия?

Ти чувашъ ли го, чиста небесна жено, когато то проплаква въ нощта? Не е ли пълно съ отровна скрѣбъ сърдцето ти, че то не те познава, а ти не можешъ да го приближишъ и да избѣршешъ съ топли устни тия едри, много печални сълзи?

Навѣнъ бушува късния повѣй отъ планината и ридае, защото безъ обичь е останала земята!

Сиракъ е човѣкъ безъ тебе, любовъ небесна! Трѣнаци сѫ пжтищата му, рани глаждатъ нозетъ и сърдцето му, безответна хладина го огражда!

Прекрасна девице! Ти, която ни роди презъ огъня на сърдцето си, ти, която чакашъ да те позовемъ, да откѣснешъ узрѣлия житенъ класъ отъ нашата нива и да го отнесешъ въ небесната житница, преминала чертата и синура, които отдѣлятъ живота отъ смъртъта. Ти, небесна майко, която ще ни направишъ силни, ти, която ще ни направишъ безсмъртни . . .

Тежна е земята безъ обичь! Бродници безъ радост сѫ людете безъ тебъ. По мрачни друмища стѫпва ногата имъ, защото ти още не си запалила свѣтилиника предъ тѣхъ. Корави и студени камъни сѫ сърдцата имъ, защото ти не си ги докоснала съ прѣстъ, за да рукнатъ пробудени и шумещи водите на новъ животъ!

Капки кръвь има по камънитъ на земята. Затова сѫ скрѣбни долинитъ, и хълмоветъ ридаятъ, затова сѫ тѣжни и пѣснитъ на прибиращите се жѣтвари.

Ти ще слѣзешъ, велико небесно сърдце! Видишъ ли тамъ, срѣдъ чернитъ угари на изоставенитъ ниви, по които минаха мрачни конници, тамъ, небесна майко, единъ ранобуденъ младежъ, съ млада още като нова фиданка снага, впрѣга едри бѣли воловци, за да оре земята, да пръсне семето — златното жито, хлѣбътъ и животъ! . .

Тогава, когато детето и семето на нивата се вѣзпраятъ, преминали презъ земята, вѣтъра, водата и огъня, ти ще откѣснешъ най-хубавия класъ отъ богатата нива и ще го отнесешъ презъ колелото на зодиака къмъ небесната житница, като даръ отъ новия, възродения човѣкъ

Олга Славчева

ПОСЛЕДНА И ПЪРВА

Азъ чакамъ тукъ сѫдбата да отвори
Вратата на заключения храмъ.
Но съ мене чакатъ още много хора,
тълпата изпревари ме и тамъ.

Навсъкѫде последна въвъ живота
За дароветъ на тозъ свѣтъ,
а първа ме изпрашать на Голгота
За ударитъ, сипещи отвредъ.

Тамъ първа съмъ, и даже всички хора
Оставятъ ме предъ тѣхъ да мина азъ
Надварятъ се, кой пжть да стори,
Навреме да ме стигне лобни часъ.

13. IX. 940.

Д. А.

ИДЕ ТОЙ

О, иде той — денътъ на красотата
съ потоци чудна свѣтлина,
далечъ прогонилъ тъмнината,
далечъ за вѣчни времена.

О, иде той — денътъ на свѣтлината,
разцъфналь въ красота,
донаесълъ съ себе си живота,
донаесълъ пролѣтъта.

О, иде той — денътъ на свободата,
стопиль вѣковни ледове,
покриль земята съсъ надежда,
съ безброй красиви цвѣтове.

S.

ИМПРЕСИЯ

Отзвучала е волната пъсень
 Надъ класилитъ ниви и полета.
 Надъ стърнищата морни се носи
 И тжга, и покой за земята.

Отзвучала е волната пъсень,
 Отлетяли съм птички на югъ.
 Следъ съня на вълшебното лѣто
 Есенъ разпилива злато.

A.

ИЗВОРЪ

Чистиятъ планински изворъ
 блика тихичко безъ шумъ.
 И примамва изжаднѣли
 по прашасалия друмъ.

Чашка, две и вечъ отново
 Всѣки бѣрза въ своя путь,
 и въ душата му остава
 Споменътъ за тоя кѫтъ.

Недѣлчо

Житно Зърно

Посвещава се на Георги Радевъ

Ако не те хвърляха въ жертва, житно зърно, не би ти дало плодъ. Заровено въ земята, Божия сила те възраства, и ти ставашъ житенъ класъ.

Твоята смърть е жертва благодатна, защото ти отъ смърть минавашъ въ животъ. Кое е туй, което свързва тебъ, невидимото житно зърно, заровено въ земята, съ класъ, узрѣлъ на Божията нива? Не си ли ти сега и класъ, стебло, и коренъ? И гдѣ си ти въ тоя мигъ? Не си ли ти като едно отъ поточетата малки, слѣли се въ голѣмата рѣка, което оросява красивитъ долини? Не си ли ти сто, не си ли ти безбройно, че щедро хранишъ човѣците по цѣлата земя?

Другарю мой, не си ли ти златно житно зърно? Не сме ли ние житенъ класъ? Живѣемъ ние и движимъ се въ Него. Той е, който ни събира, умножава, изважда и дѣли. Отъ Него сме излѣзли, при Него връщаме се пакъ.

Отзиви, вести, книгописъ

Идеитъ на Всемирното братство въ чужбина

Италиански отзивъ за „Свещени думи на Учителя“

Жозефъ Скалене отъ Туринъ пише следъ прочитането на книгата „Sanctaj vortoj de l'Majstro“ — есперантския преводъ на „Свещени думи на Учителя“:

„Поучителна и философска книга, която разглежда въпроса, какъ да се живѣ по-красиво и по-добре — отъ Бейнса Дуноб — преведена отъ български на есперанто отъ П. Г. Пампоровъ. Тази книга не само заслужава да бѫде четена, но трѣбва да бѫде изучавана, защото отъ нея може да се черпи божествена мѫдростъ. Всѣко изречение е ценно за размисъль и запомняне. П. Г. Пампоровъ е направилъ прекрасенъ даръ на есперантския свѣтъ чрезъ своя сполучливъ преводъ на „Свещени думи на Учителя“, защото отъ тази книга ние се учимъ да живѣемъ по-разумно, отколкото сега живѣемъ.“

Ето примѣръ: „Ученикътъ трѣбва да мисли само Доброто! Всѣка лоша мисъль е единъ психиченъ трѣнъ. Ученикътъ трѣбва да го намѣри и извади. Така той ще трансформира енергията на лошата мисъль и ще я използува за Добро“. (Трансформиране — 254)

Книгата има красивъ изгледъ и се харесва по външностъ, макаръ че колитъ не сѫ прилити. Азъ лично я препоръчвамъ на всички, защото тя е божествена книга. Подвързана, тя би могла да бѫде най-добра и най-разумниятъ подаръкъ. Тя е книга за всички, а не само за идеалисти; тя е за учители, ученици и работници. България трѣбва да бѫде горда заради такива достойни за очудване съчинения и писатели, които сѫ апостоли на доброто“.

Правилни оценки на богоизточникъ

В. „Нова вечеръ“ отъ 16. септ. т. г. пише въ литературния си отдѣлъ:

„Българи и българки, помнете:

Българското учение богоизточникъ е било разпространено въ Италия, Южна Франция, Западна Германия и Южна Англия. Въ Лондонъ сѫ били горени на клада „албигойци“.

Богоизточникъ е първоизточникъ на реформацията“.

* * *

Въ в. „Трудъ“, органъ на Българския работнически съюзъ, отъ 12. юлий т. г. е писана специална статия за богоилството отъ Хр. В. съ заглавие:

„Дѣлото на Богомила. Социаленъ и религиозенъ реформаторъ. Борецъ противъ робството и економическото неравенство. Проповѣдникъ за свободна мисъль, съвѣсть и слово, за разумна и етична вѣра, за трудъ и въздѣржание“. Въ тая статия се казва между другото:

„Богомиль издигналъ гласъ противъ робството и крепостничеството, противъ економическото неравенство. Той искалъ да се отнематъ земитѣ отъ боляри, епископи и игумени и да се дадать на работния народъ. Козма негодува, за дето Богомилъ премахналъ робството и искалъ да се взематъ имотитѣ отъ боляри, епископи и монастири.

„Богомиль изравнилъ жената съ мѫжа, далъ право на жената да бѫде духовникъ, старейшина, кметъ и пр. Въ това отношение той е решителъ еманципаторъ на жената презъ срѣдновѣковното робство.

За богоилитѣ западнитѣ християни казвали, че работятъ отъ зори до мракъ.

Богомиль, следвайки пажия на Христа, проповѣдавъ братство и миръ между народитѣ.

Тѣй като българитѣ се научили отъ гърцитѣ да пиятъ, а това влечело израждане и пакости, Богомиль препоръждалъ на последователитѣ си пълно въздѣржание. Той бичувалъ голѣмцитѣ (свѣтски и духовни), които пиели.

Богоилството е най-прогресивното явление въ нашата история. Чрезъ богоилството ние сме се приобщили къмъ европейската култура и съ право можемъ да се наречемъ учители на европейците.

Богоилитѣ проявили най-свѣтлото, най-идейното, че е могълъ да създаде нѣкога славяно-българскиятъ духъ.

Богомиль е духовенъ водачъ отъ голѣма величина, но слѣпотата на известни люде още прѣчи да се признае това официално.

Свѣтовната, обаче, мисъль и съвѣсть отдавна е отредила видно място на Богомила въ европейската история и литература“.

Появяването на новъ континентъ

Известниятъ американски ученъ и специалистъ геологъ съ свѣтовна известностъ Едвінъ Ф. Наулти прави вече отъ много години изследвания на дъното на Тихия океанъ, недалечъ отъ Хавайските острови. Възь основа на своитѣ точни измѣрвания, той неотдавна е дошелъ до заключение, че близо до Хавайските острови морското дъно постепенно се издига и че нѣма да бѫде далечъ времето, когато тамъ ще се появи единъ новъ много плодороденъ континентъ.

Споредъ твърдението на Наулти, новиятъ континентъ ще бѫде голѣмъ колкото американскиятъ щатъ Калифорния и ще бѫде въ състояние да изхранва 25,000,000 жители.

Американскиятъ ученъ подробно е изследвалъ тази подводна почва и е установилъ, че е необикновено плодородна. Върху бѫдещия континентъ ще може да се отглежда захарно цвекло, кафе, оризъ, чай,

пшеница, царевица, тютюнъ и всички други земедълски растения. Наули е увѣренъ, че новиятъ континентъ ще се издигне надъ морето безъ всѣ-какви геологически сътресения, понеже процесътъ продължава вече отъ десетилѣтия.

Днесъ вече е известно, че въ тия мѣста, гдѣ океанографите преди години сѫ отбелязали голѣма дълбочина, дъното се намира вече съвсемъ близо до морската повърхност. Може би днешниятъ поколѣния ще дочакатъ появяването на новия континентъ, за който — както учениятъ твърди — правителството на Съединенитѣ щати трѣба да вземе още отъ сега мѣрки.

Изъ „Нова вечеръ“.

Отъ окултните изследвания се знае подробно тъй наречената палеогеография, т. е. разпределението на суши и моретата въ разните древни епохи. Това, което окултната палеогеография е твърдѣла, по-после много пъти се е потвърдявало отъ официалната палеогеография, напр. за съществуването на древните континенти Атлантида, Лемурия и пр. Окултната наука отдавна твърди за явяване на новъ континентъ. И множество изследвания на геолози, географи и пр. потвърждаватъ това. Между другото това се вижда и отъ изследванията на Наули.

* * *

„Нови насоки на културата. Мисията на славянството“, отъ Георги Драгановъ, Ямболъ, 1940 год., стр. 26. Цена 5 лева. Доставя се отъ Георги Драгановъ, адвокатъ, Ямболъ.

Ето една ценна книга, която разглежда законите за изгрѣва и залѣза на културите, за тѣхната непрекъсната смѣна на историческата сцена. Авторътъ разглежда конкретно признаците за залѣза на европейската култура, излага белезите, които говорятъ за възхода на славянството и зачеква неговата мисия въ великия ходъ на общечовѣшката култура.

Книгата е много интересна, пълна е съ важни данни и е писана увлекателно. Препоръчваме я на читателите си.

„Свѣтлина въ живота“, (Втора майка). Романъ отъ Невѣна Недѣлчева, стр. 336. София, 1940. Цена 15 лева. Доставя се отъ авторката, кв. Изгрѣвъ, София, 13.

Следъ множество свои сбирки отъ разкази, авторката за пръвъ пътъ излиза съ по-крупно произведение — този романъ.

Кое е мѣрилото за художествената стойност на едно произведение? Ако следъ прочитането му въ тебъ се яви желание да бѫдешъ по-добъръ, по-чистъ, по-любвеобиленъ, когато произведението те изпълни съ радостъ, миръ, свѣтлина, съ най-благородни потици, тогава това произведение е ценено. Съ прочитането на „Свѣтлина въ живота“ човѣкъ вниква въ вѫтрешната, по-дълбока страна въ живота, задъ видимите явления прозира и чувствата великиятъ закони на живота, една велика Реалностъ, единъ висшъ смисълъ. И колко е нужно тая красива вѫтрешна страна, на живота да се поднася на обществото и въ художествена форма.

Така великитѣ Истини на живота ще бѫдатъ по-достжпни, по-понятни и по-живи.

Въ художествена форма тукъ се описва пжтя на душитѣ къмъ Великото, което иде днесъ въ свѣта. Опитва се тукъ, какъ въ тоя пжтя душитѣ се отваряятъ, разцѣвятъ, както цвѣтата, огрѣти отъ слънчевитѣ лжчи. Препоръчваме я на читателитѣ си.

„Дишането факторъ на здраве и воля“, отъ Д-ръ Орписъ. Стр. 188, София, 1938 година. Доставя се отъ Ст. Тънковъ, Нишка 4, София.

Тая книга е интересна, понеже е плодъ на 30 годишни опити на автора, който е медикъ. Той самъ най-напредъ е приложилъ тия методи върху себе си и се излѣкувалъ окончателно чрезъ дишането отъ много болести, отъ които билъ доведенъ почти до безнадеждно положение, Препоръчваме я на читателитѣ си.

Важни музикални издания. Къмъ края на м. октомврий излизатъ отъ печатъ книгите на музиколога Андрей Андреевъ:

1. **Химните на Аполонъ Делфийски** изъ музикалнитѣ мистерии и шествия на Питийските игри. 150 страници, 30 голѣми клишета и 60 страници ноти — цена 150 лева.

2. **Музикалното изкуство на Критъ и Микене.** Свещени магически пѣсни и танци 2000 год. пр. Христа. 80 страници и 25 клишета — цена 40 лева.

3. **Музиката въ античния театъръ.** 120 страници и 80 клишета — 80 лева. На предплатилитѣ до 15 октомврий тритѣ книги се отстѫпватъ само за 80 лева. Паритѣ се изпращатъ до печатница „Свѣтлина“ — Марангозовъ — Ямболъ — пощенска чекова смѣтка № 5519.

Авторътъ за да приготви тия си трудове, е изследвалъ най-древнитѣ оставени паметници въ Венецианската, Парижка и други библиотеки и е написалъ нѣщо ценно и ново въ Всемирната, музикалната литература. Чрезъ тия негови трудове музиката на древностъта, особено религиозната и мистичната, възкръсва жива предъ насъ. Най-ценното е, че нѣма само теоритизиране върху древната музика, но тя самата ни се предлага, преведена въ съвременни ноти. Желающитѣ хубаво е да използватъ срока, за да си ги набавятъ на много низка цена.

D u M aître

UNE DEMI-HEURE PAR JOUR

Il n'y a rien de plus sublime au monde que la vie. Mais cette chose sublime a causé tant de souffrances aux hommes qu'elle leur est souvent un sujet de larmes. Si nous étions pessimistes, nous aurions décrit la vie sous les plus sombres couleurs. Si nous étions optimistes, c'est sous les plus claires couleurs que nous l'aurions décrite. Mais ni l'un ni l'autre ne serait exact. Le pessimiste et l'optimiste se trouvent à deux pôles opposés, comme le sont les ténèbres et la lumière. Les ténèbres et la lumière sont les pôles de notre conscience. Les ténèbres n'existent par conséquent que dans les cerveaux des gens. Et lorsque les savants et les philosophes des temps les plus reculés même et ceux d'aujourd'hui parlent des ténèbres et de la lumière comme de deux forces opposées dans le monde, il faut savoir que cette opposition n'existe que dans leur conscience. En raison de cette opposition, les sages de l'antiquité créèrent deux divinités — l'une de la lumière, l'autre des ténèbres, qui sont continuellement en lutte entre elles. Tout le monde connaît les deux divinités : Ormuzd et Ahriman, de la religion de Zoroastre, dans lesquels cette idée a atteint sa personnification la plus caractéristique.

Les ténèbres cependant n'existent pas à vrai dire. Il n'y a pas de telle réalité au monde. Dans le monde Divin, les ténèbres n'existent pas — c'est le monde de la lumière absolue.

Et pourtant, cette idée de lumière et de ténèbres, en tant que deux principes opposés, accompagne continuellement la vie humaine parce qu'elle a pris racine dans la conscience de l'homme. Elle est entretenue par les conditions du monde physique, monde d'une matière très dense, qui projette des ombres. Ce sont ces ombres précisément que l'on désigne sous le nom de ténèbres.

Comme l'idée de lutte entre la lumière et les ténèbres se répète éternellement, c'est ainsi également que se répètent de nombreuses croyances religieuses d'origine différente. Dans la religion chrétienne, par exemple, vous entendrez souvent répéter les mêmes choses. Depuis des milliers d'années, voici ce que l'on nous dit : „Il faut que nous croyions en notre Seigneur Jésus, que nous croyions qu'il est Fils de Dieu, qu'il a été envoyé sur la terre pour racheter de son sang les péchés des hommes, pour les sauver“. Fort bien! nous croyons en tout cela. Mais quel profit a-t-on retiré de toutes ces croyances? Les gens religieux objectent peut-être que nous ne nous comportons pas avec assez de respect envers la religion, envers Dieu. Nous sommes d'accord que lorsqu'il s'agit de cela, on doit parler non seulement avec respect mais avec vénération. Cependant je vous demande : quand un homme ne vit pas en conformité avec la vie, montre-t-il de la vénération pour ce qu'il y a d'infiniment Grand? Parce que bien vivre est la plus grande preuve de respect que l'on puisse donner. Et il vaut mieux bien vivre que parler avec respect du Sauveur, avec qui l'on n'a aucun lien vivant, et de Dieu, qui est „en haut au ciel“.

Nous donnerons un exemple pour faire ressortir la différence qu'il

y a entre ceux qui sont simplement croyants et ceux qui vivent conformément aux lois de la vie.

Un Persan, prédicateur du mahométisme en Perse, s'était attiré en peu de temps un nombre considérable d'adhérents. Il sentait cependant que ces gens ne le suivaient qu'extérieurement sans s'intéresser à la doctrine qu'il prêchait. Il résolut un jour de les mettre à l'épreuve, afin de savoir combien d'entre eux étaient de vrais croyants. Il les réunit donc tous et leur fit comprendre que s'ils voulaient mériter la vie céleste, ils devaient consentir à se sacrifier eux-mêmes. Dans ce but, il lui avait été ordonné d'en haut de les immoler tous jusqu'au dernier. Les croyants commencèrent à se tourner de tous côtés, à se regarder les uns les autres, à se replier sur eux-mêmes. Le prédicateur invita à cette immolation volontaire tout d'abord ceux qui avaient la foi la plus ferme.

Après un moment, on vit un jeune homme et une jeune fille sortir du groupe et s'avancer vers le prédicateur. Il les fit entrer et ferma à demi la porte derrière eux. Les voyant si agités, tout tremblants, il leur demanda pourquoi ils avaient résolu de s'immoler. „Nous nous aimons et pensions nous créer bientôt notre intérieur. Mais puisque telle est la volonté d'Allah, au lieu de nous marier ici sur la terre, nous nous marierons dans l'autre monde“. Le prédicateur sourit doucement et leur recommanda de rester dans la chambre, de ne pas se montrer au dehors. Deux béliers étaient couchés à ses pieds. Il en prit un, le tua, et le sang ruissela à l'instant et coula au dehors“. „Voilà le jeune homme parti“, se dirent les croyants qui attendaient avec curiosité ce qui allait advenir du jeune homme et de la jeune fille. Le prédicateur fit bientôt subir le même sort au second bélier: on vit ruisseler un nouveau flot de sang. „C'en est fait aussi de la jeune fille“, murmurèrent les assistants. Lorsque le prédicateur sortit après quelque temps, il n'aperçut plus un seul de ses adhérents, ils s'étaient tous évaporés. „Grâce à Dieu, pensa-t-il, qu'il se soit tout de même trouvé un couple de vrais croyants. Ce sont ces deux êtres-là qui créeront un monde nouveau. Quant aux autres, ils sont irrévocablement vieux“.

Nous ne pouvons pas compter sur ce qui a vieilli en nous, sur ce qui a déjà joué son rôle et dont les forces vitales sont épuisées. Il y en a qui demanderont si cela ne peut être relevé de nouveau et renaître. N'est-ce pas c'est Dieu qui relève et fait renaître? Ceux qui posent ces questions montrent qu'ils n'ont pas une claire idée de Dieu. Toute bonne impulsion, quelle qu'elle soit, provient de Dieu qui se trouve dans tout ce qui est. Dieu est dans tous les êtres. Il est au fond de la moindre matière, de la force la plus minuscule et de sa plus faible intensité. Dieu pénètre toutes choses. Il n'arrive par conséquent rien au monde sans Sa volonté. Mais une question surgit alors; „S'il en est ainsi, pourquoi Dieu ne met-il pas tout en ordre dans le monde? Cette question renferme précisément toute l'erreur humaine. Dans la vie de l'homme, le mal ne provient pas du fait que le monde n'est pas arrangé mais de ce que toujours deux possibilités se présentent dans la vie. Ce que la bonté Divine nous donne peut être utilisé soit en bien, soit en mal. Le bien mal employé est le mal, mais sageusement, conscientement employé, c'est le bien. Dans le premier cas la conscience humaine voit le monde plein de contradictions, pas „arrangé“; dans le second cas, elle le voit „arrangé“. Celui qui ne comprend pas pense que le

mal existe comme une substance quelconque, de même qu'il tient les ténèbres pour une certaine réalité. Un tel homme peut facilement perdre la foi : il cesse de croire en Dieu, en Sa Providence, en l'Amour, en la Justice. Mais à quoi doit-il s'attendre en fin de compte : à l'esclavage. Car c'est à cela que mènent l'incrédulité, le manque d'amour, le manque de droiture et tous les états négatifs. Ces choses-là créent véritablement l'enfer humain. Les hommes se sont créé l'enfer eux-mêmes. Le manque d'amour en est le fondement. Il est donc inutile de chercher l'enfer quelque part ; il est dans la vie humaine. Allez au champ de bataille où d'énormes avions, pareils à des oiseaux de mauvais augure, pondent du haut des airs leurs œufs — des bombes d'un poids de 1000 kilos même. Là, dans l'air obscurci par des centaines d'appareils bombardiers, c'est là qu'est l'enfer — parce que c'est le lieu d'où l'amour est exclu. Tout le monde affirme que l'humanité contemporaine, que les gens de la culture de l'Europe occidentale ont fait de grands progrès. Oui, il y a quelque chose qui a effectivement progressé : ce sont les œufs de la culture actuelle.

Mais, demandera-t-on alors, comment pourra-t-on sortir de cette situation ? Le moyen d'en sortir est dans la vie raisonnable possédant, pour la manifestation, des centres bien développés dans les cerveaux bien organisés des hommes. Et il n'est pas nécessaire aujourd'hui, dans de longs sermons, de représenter l'autre monde comme un heureux refuge après les tourments d'enfer de ce monde. Apprenez aux gens à devenir maîtres de leurs têtes, de leurs pensées. La tête, c'est le monde Divin en l'homme ; elle contient — pareille à la radio la plus perfectionnée — tous les appareils de communication avec l'auguste monde Divin. Les hommes doivent devenir maîtres aussi de leur cœur, de leurs sentiments. Ils doivent devenir maîtres enfin de leur estomac, de leurs désirs.

Tout est déposé dans le cerveau de l'homme : et les centres sensoriels, et les centres de l'intelligence objective, observatrice, et ceux du ton, du temps et de la mesure, et ceux de la mémoire des choses spécifiques, et les centres du raisonnement et de l'idée de causalité, et ceux de la pitié, de la foi, de l'amour de Dieu, de l'amour du prochain, de même que les centres des sténiments personnels, de la peur, de l'avidité, de la destruction et de la construction et ceux de tant d'autres capacités et forces déjà manifestées et que l'on verra surtout se manifester à l'avenir.

Le cerveau remplit sa tâche à merveille. Il excelle à recevoir les vibrations hétérogènes qui proviennent de différents mondes, de les transformer et de les adapter de telle sorte qu'elles soient acceptées par l'homme. Il opère parfaitement avec la lumière solaire dont il est un véritable transformateur. Le plexus solaire, d'un autre côté, opère avec la chaleur solaire. Ces deux cerveaux — de la lumière et de la chaleur, de l'électricité et du magnétisme, reçoivent par les vibrations de l'énergie solaire tout ce qui se passe au soleil. Et l'homme, qu'il le veuille ou non, perçoit tout cela, du moins dans sa subconscience si ce n'est tout à fait conscientement. Mais de percevoir conscientement ce qui se passe au soleil comme dans tout le système solaire, c'est le privilège des Maîtres. Maîtres sont précisément ceux qui conçoivent le soleil tel qu'il est : il se trouve continuellement dans leur champ mental. Et les saints, eux, conçoivent la terre telle qu'elle est. Ils la voient de partout comme un globe. Pour eux la matière est transparente. Et voilà pourquoi le soleil ne se couche pas pour les saints : pour

eux il fait éternellement jour. Et voici sur quoi l'on peut se baser: si pour un adepte le soleil brille toujours sans jamais se coucher, il est un saint; si le soleil se lève et se couche il n'est pas encore saint.

Ce sont précisément ces saints pour lesquels le soleil ne se couche pas, qui viennent maintenant sur la terre pour la reconstruire. Vous voudriez savoir quand cela se fera. Le monde attend ce jour depuis des milliers d'années. — Cela viendra d'une manière toute naturelle. Comment reconnaît-on que le soleil passe dans l'hémisphère boréal? Les eaux augmentent, les plantes s'éveillent et croissent, les fleurs s'épanouissent, sur les arbres les fruits mûrissent et toute la nature se pare de nouveaux atours.

D'après la même loi, lorsque viendront sur la terre ces frères, déjà désignés maintenant, il s'y fera un changement complet. Un changement semblable se produira également en vous. Quand l'intellect se revêt de sa plus belle parure — les pensées les plus claires et les plus élevées, quand le coeur se revêt de sa plus belle parure — les sentiments les plus nobles et les plus élevés, ce jour est déjà arrivé pour vous. Alors s'éveillera en vous la nouvelle vue et vous verrez un vaste monde, un monde des milliers de fois plus vaste, plus clair et plus splendide que celui dans lequel vous avez vécu jusqu'à présent.

Et voilà pourquoi nous disons: Entrez dans votre ciel — votre tête. Montez au plus haut point. N'allez pas chercher Dieu au dehors: vous avez dans votre tête le radiorécepteur le plus fin. Pensez à Dieu au moins une demi-heure par jour. Si vous avez à votre disposition un endroit calme et libre, retirez-vous y et méditez tranquillement, profondément sur Celui qui vous a donné tous les biens. Alors les hautes bénédictions de la vie descendront sur vous.

Dieu dit: „Cherchez-moi de tout votre coeur, de toute votre pensée, de toute votre âme, de tout votre esprit“. Il dit encore: „Si vous m'aimez de toute votre pensée, de tout votre coeur, de toute votre âme, de tout votre esprit, — Je me revelerai à vous, et mes biens couleront vers vous“.

Où Dieu se fera-t-il connaître, où Le verrez-vous? Et où verrez-vous le Christ? — Dans votre tête, dans le rayonnement de la Divine lumière qui l'illuminera. C'est là que vous verrez le Christ et Son Père, et alors vous Les manifesterez au dehors. Alors vous pourrez dire: „Je Les ai vus“. Mais vous Les verrez de ces yeux auxquels nous venons de faire allusion plus haut. Par eux vous verrez les choses sublimes dont Dieu a rempli l'univers.

Редакцията доставя книгите:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ, срещу 30 лв.

„ЛЪКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВЪТНИТЕ ЛЖЧИ“

отъ А. О С Б О Р Н Ъ-ЙИ В СЪ, срещу 20 лева

Открива се подписка за ПЕТНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА на сп. **ЖИТНО ЗЪРНО** която почва отъ януарий 1941 година

Абонаментът остава пакъ 80 лева.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“ и за напредъ ще се стреми да дава на своите читатели подбрано четиво. Списанието разчита, както до сега, единствено на подкрепата на своите абонати. Нека тъ не само на време да платятъ абонамента си, а и да запишатъ всрѣдъ своите приятели и познати поне по още единъ абонатъ. Нека посъять едно „ЖИТНО ЗЪРНО“! Тъхниятъ трудъ не ще отиде напраздно!

„ЖИТНО ЗЪРНО“ работи за изграждане на единъ новъ мирогледъ, отъ който ще се роди бѫдещата култура на братството между човѣците. Ето защо, който разпространява списанието, спомага за разпространяване свѣтилната на Новите идеи, които Съчътъ така обилино пръска; спомага за изграждане на новия свѣтъ на справедливост и братство.

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Пощенска кутия № 270 — София

Суми се пращатъ чрезъ пощенска чекова сметка № 1597
Всѣка изплатена сума трѣбва да бѫде придружавана съ писмо.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNON“
Boite postale № 270
SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 2 Doll.